

TRONDHEIM KOMMUNE

Enhet idrett og friluftsliv

Plan for idrett og fysisk aktivitet

2015 - 2020

HØRINGSUTKAST 2015

Trondheim kommune
Rådmannen v/ kommunaldirektør
kultur og næring
Postboks 2300, Sluppen
7004 Sluppen

Foto forsiden, fra topp til bunn:
Skandiacup.no
Vestbyen IL
Nyborg IL
NTNUI
Bård Ivar Basmo
Trondheim kommune

Innhold

Forord.....	5
Sammendrag av PIF 2015-2020	6
1. Bakgrunn.....	9
1.1 Generelle utviklingstrekk i samfunnet og i Trondheim.....	9
1.2 Overordnede føringer og målsettinger.....	9
1.2.1 Statlige føringer	9
1.2.2 Fylkeskommunale planer.....	10
1.2.3 Overordnede planer i Trondheim kommune.....	10
1.3 Formålet med PIF	10
1.4 Revisjon av PIFF 2009-2016 - politiske vedtak – oppfølging	11
1.4.1 Oppfølging av vedtaket fra 2008	11
1.4.2 Planprosess - medvirkning.....	12
1.4.3 Videre oppfølging av PIF 2015-2020	13
1.5 Økonomiske rammer	13
2. Idrettsforvaltning – organisering, oppgaver og arbeidsform.....	14
2.1 Organisering og oppgaver	14
2.1.1 Organisering	14
2.1.2 Etablering av nye idrettsanlegg.....	14
2.1.3 Drift og vedlikehold av idrettsanlegg	14
2.1.4 Idrettsforvaltningens øvrige oppgaver	15
2.2 Intern dialog og samarbeid	15
2.3 Ekstern dialog og samarbeid - idrett.....	16
3. Status idretter og idrettsanlegg i Trondheim	18
3.1 Idretter og idrettsanlegg – oversikt per 2014.....	18
3.1.1 Idretter	18
3.1.2 Idrettsanlegg	18
3.1.3 Idretter uten registrerte anlegg i Trondheim	18
3.2 Idrettsanlegg – i gangsatte, vedtatte eller planlagte.....	18
3.3 Idrett og anlegg for funksjonshemmede	19
3.3.1 Idrettsanlegg for funksjonshemmede	19
3.3.2 Kommunale idrettsanlegg – tilgang for funksjonshemmede	19
3.4 Idrettshall og gymsaler.....	20
3.4.1 Idrettshall - eksisterende	20
3.4.2 Idrettshall - under etablering.....	20
3.4.3 Idrettshall - tilrettelegging for idretten.....	20
3.4.4 Gymsaler – tilrettelegging for idretten.....	21
3.5 Fotballanlegg	21
3.5.1 Fotballhallar	21
3.5.2 Kunstgressflater – eksisterende	21
3.5.3 Kunstgressflater - under etablering.....	22
3.5.4 Andre fotballflater	22
3.6 Skianlegg – langrenn, skiskyting, hopp, alpint, snøbrett.....	22
3.6.1 Anlegg - langrenn og skiskyting	22
3.6.2 Rulleskianlegg	23
3.6.3 Lysløyper	23
3.6.4 Hoppanlegg	23
3.6.5 Anlegg for alpint, snøbrett og skileik	23
3.7 Arrangementsstrategi og anleggsutbygging	23
4. Status nærmiljøanlegg i Trondheim	25
5. Idrettsanlegg – fordeling og dekning.....	26

5.1 Ungdomsskolekretser.....	26
5.2 Idrettsanlegg – fordeling på ungdomsskolekretser	26
5.2.1 Idrettsanlegg totalt – fordelt på ungdomsskolekretser	26
5.2.2 Idrettshaller – fordeling på ungdomsskolekretser	27
5.2.3 Spilleflater for fotball – fordeling på ungdomsskolekretser	28
5.3 Dekning idrettsanlegg i 2020 – prognose	28
5.3.1 År 2020 – prognoser	28
6. Spillemiddelsøkere – oversikt 2015.....	30
7. Behovet for nye idrettsanlegg, 2015 – 2020.....	31
7.1 Befolknings per idrettsanlegg	31
7.2 Behovet for nye idrettsanlegg – opprettholde dekningsgrad	31
7.3 Aktuelt eierskap for nye idrettsanlegg.....	32
7.4 Hvilke idrettsanlegg er det behov for å etablere 2015-2020?	32
7.4.1 Idretter uten anlegg i dag	33
7.4.2 Idretter med <i>meget stort behov</i> for anlegg	33
7.4.3 Idrettsanlegg det er <i>stort behov</i> for	35
8. Idrettsrådets prioritering av nye idrettsanlegg	37
9. Visjon, mål og suksesskriterier, 2015-20	38
9.1 Kommuneplanens samfunnsdel – overordnede mål	38
9.2 Visjon for idrett og fysisk aktivitet	39
9.3 Mål og delmål for idrettsforvaltningen, 2015-2020.....	39
9.4 Suksesskriterier 2015-20.....	41
10. Handlingsprogram idrett, 2015-2020	42
10.1: Handlingsplan for idrettsforvaltningen	42
10.2 Handlingsplan idrettsanlegg, 2015	46
10.3 Handlingsplan idrettsanlegg, 2016-2018	47
10.4 Handlingsplan idrettsanlegg, 2016-2018 –	48
10.5 Handlingsplan idrettsanlegg, fra 2019 og utover	49
10.6 Handlingsplan interkommunale anlegg, fra 2015 og utover -.....	50

Vedlegg kart: Kart over lokalisering av ulike idrettsanlegg

1. Idrettsanlegg fordelt på u-skolekretser

- 1.1 Blussuvoll
- 1.2 Charlottenlund
- 1.3 Hoeggen
- 1.4 Lade
- 1.5 Markaplassen
- 1.6 Rosenborg
- 1.7 Sunnland N+S
- 1.8 Flatåsen
- 1.9 Huseby
- 1.10 Rosten
- 1.11 Selsbakk
- 1.12 Sjetne
- 1.13 Spongdal
- 1.14 Stabbursmoen
- 1.15 Sverresborg
- 1.16 Tonstad
- 1.17 Ugle
- 1.18 Åsheim

2. Idrettshaller

3. Fotballbaner

4. Lysløyper i kommunen

5. Nærmiljøanlegg – eksisterende og planlagte

Vedlegg tabeller: Fakta og bakgrunn

Vedlegg 1: Status idretter og idrettsanlegg

Vedlegg 1a: Idretter og idrettsanlegg - eksisterende

Vedlegg 1b: Idrettsanlegg - planlagte, vedtatte eller igangsatte

Vedlegg 1c: Idrett og anlegg for funksjonshemmede

Vedlegg 1d: Kommunale idrettsanlegg - tilgang for funksjonshemmede

Vedlegg 2: Idrettshaller og gymsaler

Vedlegg 2a: Idrettshaller - eksisterende

Vedlegg 2b: Idrettshaller - under bygging, planlegging, antatt etablering

Vedlegg 2c: Idrettshallene – tilrettelegging for idrett

Vedlegg 2d: Gymsaler og andre småhaller – tilrettelegging for idrett

Vedlegg 3: Fotballanlegg

Vedlegg 3a: Kunstgressflater - eksisterende

Vedlegg 3b: Kunstgressflater - under etablering/rehabilitering

Vedlegg 3c: Andre fotballflater

Vedlegg 4: Skianlegg

Vedlegg 4a: Skianlegg - eksisterende

Vedlegg 4b: Skianlegg - planlagte/planlagt rehabiliterete

Vedlegg 5: Nærmiljøanlegg - eksisterende og under etablering

Vedlegg 5a: Nærmiljøanlegg - eksisterende

Vedlegg 5b: Nærmiljøanlegg - planlagte, vedtatte eller igangsatte

Vedlegg 6: Idrettsanlegg - fordelt på ungdomskolekretser

Vedlegg 6a: Skoler og u-skolekretser

Vedlegg 6b: Idrettsanlegg totalt – fordelt på u-skolekretser

Vedlegg 6c: Idrettshaller og spilleflater fotball – fordelt på u-skolekretser

Vedlegg 7: Spillemiddelsøkere 2015

Vedlegg 7a: Spillemiddelsøkere ordinære anlegg (planlagte, forhåndsgodkjente)

Vedlegg 7b: Spillemiddelsøkere - nærmiljøanlegg

Vedlegg 8: Behov nye idrettsanlegg i 2020

Vedlegg 8a: Behov nye idrettsanlegg gitt dagens dekning

Vedlegg 8a: Behov nye idrettsanlegg 2015-2020 - fordelt på idrettene

Vedlegg 9: Idrettsrådets prioriteringsliste 2015

Vedlegg 9a: Større anlegg – inkludert interkommunale anlegg

Vedlegg 9b: Mindre anlegg

Vedlegg 9c: Skoleanlegg

Vedlegg10: Strategisk analyse av måloppnåelse (SWOT)

Vedlegg 11: Definisjoner, referanser og forkortelser

Forord

Idrett og fysisk aktivitet er de aktivitetene som engasjerer flest mennesker i fritiden. Det er viktig å ivareta disse interessene i arealplanleggingen, og å tilstrebe god tilrettelegging for de ulike idrettsaktivitetene. I en by som blir stadig tettere er det viktig å se på arealeffektive løsninger.

Gjeldende plan for idrett og friluftsliv i Trondheim kommune er *Plan for idrett, friluftsliv og friområder 2009-2016*. Denne planen vil bli erstattet av *Plan for idrett og fysisk aktivitet, PIF 2015-2020*, som nå er lagt fram. I dette dokumentet er det kun *idrettsdelen* som skal revideres.

Saksfeltet friluftsliv (PIF-II) og nærmiljøanlegg (PIF-III) vil bli lagt fram for politisk behandling i 2016.

PIF er et viktig politisk og administrativt styringsredskap for utviklingen av idrettens vilkår i kommunen. Det skal være tydelig for alle hva som er målene for idrettsforvaltningen og hvordan disse skal nås. PIF 2015-2020 inkluderer status, eller *hva vi har av idrettsanlegg i Trondheim per 2014*. Denne oversikten vil løpende bli holdt ved like og lagt ut på nettet, slik at man til en hver tid kan se hva som fins av idrettsanlegg i kommunen.

I kartvedlegget vises *hvor idrettsanleggene fins*. Anleggene er fordelt på ungdomsskole-kretsene. Både eksisterende og planlagte idrettsanlegg, samt nærmiljøanlegg, er tatt med. I tillegg fins egne temakart for idrettshaller, fotballflater, lysløyper og nærmiljøanlegg.

På bakgrunn av nasjonale målsettinger, fylkeskommunal plan for idrett, overordnede mål i kommunen, satsingen på Trondheim som Nordens beste studieby, idrettsrådets prioriteringer for etablering av idrettsanlegg og ikke minst; status for idrettsanlegg i Trondheim, er det utarbeidet forslag til *visjon, mål og handlingsplaner* for det videre arbeidet med å legge forholdene til rette for idretten i kommunen. Målene finns i kap. 9 og handlingsprogram for idrett i kap.10.

Handlingsplanen for idrettsanlegg og oversikten over spillemiddelsøkere vil årlig bli rullert.

Det er enhet idrett og friluftsliv (IF) som har utarbeidet PIF 2015-2020. Redaktør har vært enhetsleder Ellen-Birgitte Strømø, mens rådgiver Marius Winge Austein har bl.a. utarbeidet alle kartene.

Det har vært god dialog med idrettens organer underveis i arbeidet med planen og vi takker lagene, kretsene og idrettsrådet for bidragene. Stor takk også til andre som har bidratt med gode innspill, det være seg enheter og kolleger i kommunen, fylkeskommunen eller andre aktører.

Vi håper foreliggende plan vil bidra til en god utvikling for idretten og vilkårene for fysisk aktivitet i Trondheim.

Trondheim 30.04.15

Morten Wolden
kommunaldirektør kultur og næring

Sammendrag av PIF 2015-2020

Kap. 1: Bakgrunn

Idrett og fysisk aktivitet er viktig for folkehelsa og for utviklingen av hele menneske. En sunn befolkning gir helsegevinster, skaper trivsel og virker positivt på samfunnsutviklingen.

Staten og fylkeskommunen gir viktige idrettspolitiske føringer for satsingen på idrett og fysisk aktivitet og det blir framhevet at kommunen har et spesielt viktig ansvar for å legge til rette for idrett og fysisk aktivitet for alle, særlig barn og ungdom.

PIF skal være et styringsverktøy for hvordan kommunen skal følge opp arbeidet med idrett og fysisk aktivitet. En revisjon av PIF 2009-2016, viser at mange av de målene som den gang ble satt er nådd eller delvis nådd, og målt i antallet nye idrettsanlegg, har det vært framgang. Eksempelvis er antallet idrettshall og fotballflater i Trondheim økt med over 60% på 5 år.

Kap. 2: Idrettsforvaltningen

Enhet idrett og friluftsliv (IF) ble opprettet høsten 2010, har 8 årsverk og skal forvalte arealer og anlegg for idrett og etablere nye anlegg. Idretten i Trondheim er svært aktive anleggsbyggere, ofte i nært samarbeid med kommunen. I tillegg skaper klubbene tilbud om fysisk aktivitet på de arealer og anlegg som tilbys.

Vedlikeholdet av idrettsanleggene utføres av Trondheim eiendom (TE), mens drifta utføres av Trondheim bydrift (TB) og TE (drifter 4 av hallene). Vedlikehold og drift av idrettsanlegg er viktige og ressurskrevende oppgaver i en kommune med stor anleggsmasse.

Idrettsforvaltningen har et nært og tett samarbeid med andre enheter i kommunen, idrettens organer, spesielt Idrettsrådet i Trondheim, og en rekke andre eksterne aktører.

Kap. 3: Status idretter og idrettsanlegg

79 ulike idretter har aktivitet i Trondheim. 10 av disse mangler anlegg i kommunen. I kap. 3 gis oversikt over idretter, idrettsanlegg, hvilke idretter som mangler anlegg, hvilke anlegg som er kommunale, fylkeskommunale og private (idrettslagenes anlegg). 204 idrettsanlegg er registrert i kommunen og kanskje er det overraskende at klubben og det offentlige eier ca halvparten av anleggene hver.

En rekke idrettsanlegg, eller 108, er under etablering eller på planstadiet, og av disse er 26 idrettshallflater og 22 kunstgressflater. Av de 108 er ca 60% eid av klubben.

Funksjonshemmede er aktive i 30 ulike idretter i kommunen, og 24 anlegg benyttes. En rekke idrettslag tilbyr aktivitet for grupper av funksjonshemmede. På dette feltet er mye u gjort og i handlingsplanen er det satt opp tiltak for å øke idrettstilbuddet for funksjonshemmede.

Trondheim har mål om å bli den foretrukne arrangementsby for bl.a store idrettsmesterskap. Arrangementer skaper positive opplevelser, men like viktig er det at store arrangementer gir ekstra statsstøtte til oppgradering av anleggene som i de påfølgende hverdagene brukes av barn og ungdom.

Kap. 4: Nærmiljøanlegg

Det er et stort antall nærmiljøanlegg i kommunen. 343 anlegg er hittil registrert. Dette arbeidet er ikke ferdigstilt og registreringen fortsetter. 71 anlegg er under planlegging eller

bygging. Plan for utvikling av nærmiljøanleggene i Trondheim, vil inngå i PIF- III, nærmiljøanlegg, som planlegges vedtatt i 2016.

Kap. 5: Idrettsanlegg fordelt på ungdomsskolekretser

Kommunens idrettsanlegg og nærmiljøanlegg er kartfestet i de 19 ungdomsskolekretsene i kommunen. Å ta utgangspunkt i skolene i byen er gjort for å vise at skoler og anlegg for idrett og fysisk aktivitet hører sammen. Det gjelder å tilrettelegge for aktivitet både dag og kveld.

Dekningsgraden av idrettsanlegg totalt (antall mennesker per anlegg) i skolekretsene varierer. Best ut kommer Lade, mens de sørvestlige skolekretsene, Selsbakk, Sjetne og Tonstad har dårligst dekning. Det er også gitt oversikt over hvordan fordelingen av idrettshaller og fotballflater er i u-skolekretsene

Prognosene for 2020 viser at dekningsgraden blir redusert med 10% dersom ingen anlegg blir bygget i perioden, men hvis de anlegg som i dag er planlagt blir bygget, vil vi få en økning på 10%. Det er av stor betydning at dekningsgraden for anlegg opprettholdes, i en periode med stor befolkningsvekst.

Kap. 6: Spillemiddelsøkere – 2015

Alle spillemiddelsøknader skal inngå i PIF. Kapittelet omtaler lista med spillemiddelsøkere for 2015. Denne lista skal rulleres årlig.

Kap. 7: Behovet for nye idrettsanlegg 2015-2020

Trondheim har per 2014; 182.035 innbyggere. Antallet mennesker per idrettsanlegg er angitt. Et par eksempler: Det er 4334 mennesker per idrettshallflate og 3501 per kunstgressflate.

Kapitelet er viet behovet for nye idrettsanlegg. Det trengs ca 44 nye anlegg for å opprettholde dagens dekning i 2020. Av disse kan det være aktuelt at kommunen etablerer 17. Det er sett på hvilke idrettsanlegg det er behov for i planperioden. For flere av de idrettene som i dag er uten anlegg, vil situasjonen se lysere ut i 2020. Også for de idrettene som har *meget stort behov for anlegg*, vil nye anlegg bli etablert i planperioden. For å avhjelpe anleggsmangelen hos flere av de små idrettene, er bygging av mindre haller avgjørende.

Kap. 8: Idrettsrådets prioritering av nye idrettsanlegg

Idrettsrådet får innspill fra idretten i Trondheim om behovet for nye anlegg. På bakgrunn av innspillene har IRT utarbeidet prioritelister, PRIOR-lister, for nye anlegg. Disse listene er i sin helhet gjengitt i vedlegg 9.

Kap. 9: Visjon, mål og suksesskriterier, 2015-20

Eksterne føringer og målene i kommuneplanens samfunnsdel, KPS, danner bakteppet for den visjon, de 12 mål og 3 kvantitative suksesskriterier som er satt for utviklingen av idretten i Trondheim. Målene er ambisiøse, men en strategisk analyse (SWOT) viser at det er innenfor rekkevidde å nå målene og å oppnå suksess i arbeidet.

Kap. 10: Handlingsprogram idrett, 2015-2020

Med utgangspunkt i de mål og delmål som er satt i kap. 9, er det for planperioden laget en handlingsprogram for idrett. Handlingsprogrammet består av handlingsplan for idrettsforvaltningen og for etablering av idrettsanlegg.

Handlingsplanen for idrettsanlegg 2015 går fram av kap.10.2, og det er foreslått å etablere 13

anlegg i 2015. Samtlige av disse ligger inne i rådmannens budsjettforslag for 2015.

Handlingsplanen for 2016 -18 er todelt. Den første (kap.10.3) angir de anlegg som allerede ligger inne i økonomiplanen for 2015-18. Dette utgjør 9 anlegg.

Den andre delen av handlingsplan 2016-18 (kap.10.4) består av en prioritert liste over anlegg (merket med rød skrift) som til nå *ikke* ligger inne i økonomiplanen. For disse vil budsjettarbeidet for 2016-18 være avgjørende for hvilke anlegg som kommer inn i økonomiplanen og får et finansielt grunnlag.

Det er for årene 2019 og utover gitt en foreløpig prioritering av ytterligere nye anlegg (kap 10.5). Handlingsplan for 2019 og utover skal ikke vedtas.

Handlingsplanen for interkommunale anlegg er omtalt i kap.10.6. Samtlige av disse står på idrettsrådets prioriteringsliste. Ett av suksesskriteriene i PIF er at Trondheim skal medvirke til at minst 2 interkommunale anlegg blir etablert innen 2020.

1. Bakgrunn

1.1 Generelle utviklingstrekk i samfunnet og i Trondheim

Samfunnsutviklingen har medført at kravet til daglig fysisk aktivitet er redusert, og dette kan føre til fysisk passivitet. Undersøkelser viser at den store endringen i fysisk aktivitet og livsstil skjer i 15-20 års alderen. Andelen ungdom som er medlem i et idrettslag går noe tilbake.

Fysisk aktivitet er et viktig virkemiddel i helsefremmende og forebyggende arbeid. Staten har som mål å legge til rette for at flest mulig skal kunne utøve idrett og fysisk aktivitet. Det er framhevet at barn og ungdom er de viktigste målgruppene.

Fysisk aktivitet har positive effekter både for den fysiske og mentale helsen. Dette er nedfelt blant annet i St. meld nr 16 (2002-2003); Resept for et sunnere Norge. I et folkehelseperspektiv handler fysisk aktivitet om å gi alle muligheter til organisert og egenorganisert aktivitet i hverdagen.

Idrett og fysisk aktivitet kan utøves på alle nivå og aktiviteten har både en egenverdi og en nyteverdi. Egenverdien tar utgangspunkt i gleden ved å utøve og å mestre aktiviteten. I tillegg gir idretten ofte deltakelse i et positivt fellesskap.

Alt fra arealdisponering og kommunal planlegging til befolkningens kunnskap om gevinstene av fysisk aktivitet, har betydning for aktivitetsnivået i befolkningen. Kommunen har et spesielt viktig ansvar for å legge til rette for fysisk aktivitet for befolkningen, og det viktigste kommunale bidraget er å avsette arealer for fysisk aktivitet og å etablere anlegg for idretten. I tillegg er det viktig å ta utgangspunkt i målet om idrettsutøvelse på alle nivå og deltagelse av mennesker med ulike bakgrunn, sosialt og kulturelt. Det er spesielt viktig å kunne tilby aktivitet for nye nordmenn, da felles trening og fysisk aktivitet fremmer integrering.

Trondheim har spesielt gode forutsetninger for at befolkningen kan være fysisk aktiv. Her fins lange idrettstradisjoner og en kultur som tilsier positivitet både overfor idrett og fysisk aktivitet. Byen har gode naturlige forutsetninger for aktivitet både sommer og vinter og tilretteleggingen for idrett innen mange grener og nivå er på landstoppen. God tilgang på anlegg genererer mye aktivitet, noe som gjenspeiles i de mange idrettene og et stort antall klubber. De største idrettslagene i landet befinner seg i Trondheim. Sør-Trøndelag skikrets er landets størst skikrets, og byen har en rekke toppidrettsutøvere innen mange idretter. Og kanskje det aller viktigste; byen har et stort antall mosjonister, eller folk som driver fysisk aktivitet på ett eller annet nivå.

1.2 Overordnede føringer og målsettinger

1.2.1 Statlige føringer

Utformingen av statens politikk innen idrett og fysisk aktivitet skjer i all hovedsak av Kulturdepartementet (KUD), mens Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har ansvaret for det helsefremmende og forebyggende arbeidet. Mål og rammer for den nasjonale politikken framgår av stortingsmeldinger, rikspolitiske retningslinjer, bestemmelser for tilskuddsordninger og spillemidler etc.

Følgende nasjonale politiske dokumenter, lover og strategidokumenter trekker opp retningslinjene for arbeidet med idrett, friluftsliv og folkehelse

- St. meld nr 16 (2002-2003); Resept for et sunnere Norge
- St.meld. 26 (2011–2012) – Den norske idrettsmodellen – ”Idrettsmeldingen”.
- St. meld. 34 (2012–2013) – Folkehelsemeldingen – god helse – felles ansvar
- Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) (2012) – gir kommunen ansvar
- Idrettspolitiske dokument 2011-2015 (Norges idrettsforbund): Ambisjon: Idrettsglede for alle.

1.2.2 Fylkeskommunale planer

På fylkesnivået er det fylkeskommunen som har ansvaret for idrettssaker. Sør-Trøndelag fylkeskommunes gjeldende dokument på idrettsområdet er: *Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv i Sør-Trøndelag. Mål for anleggsutvikling 2013-2016.*

Målet er følgende:

Alle skal kunne utøve idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet gjennom gode og fremtidsrettede anlegg i hele fylket.

Trondheim kommune har merket seg følgende:

- Helhetlig anleggsplanlegging må til for å bli tildelt spillemidler
- Trondheim sikres minimum 50% av spillemidlene årlig
- Interkommunale anlegg sikres ekstra spillemidler
- Medvirkning fra alle brukergrupper, spesielt barn og unge
- Prosjektene må forankres i kommunale økonomi- og arealplaner
- Kostnadseffektive svømmeanlegg prioriteres
- Anlegg av stor betydning, vil kunne søke støtte på regionalt og evt. nasjonalt nivå.
- Idretten og det offentlige utfordres til samarbeid ut over egen kommune og særidrett
- Det oppfordres til å etablere kompetansenettverk for rehabilitering, bygging og drift av anlegg til riktig pris og kvalitet, med fokus på energieffektive løsninger.

1.2.3 Overordnede planer i Trondheim kommune

Følgende kommunale dokumenter og planer danner bakgrunn for arbeidet med idrett og fysisk aktivitet:

1. Kommuneplanen samfunnsdel, 2009-2020, vedtatt 10.06.10. (Se PIF; kap. 9.1).
2. Kommuneplanens arealdel, 2012-2024, vedtatt 21.03.13
3. Handlings- og økonomiplan, med budsjett, 2015-2018
4. Prosjekt 2030. Arealbruk og investeringsbehov 2011-30. Rapport av 21.06.12
5. Kommunedelplan for helsefremmende og forebyggende arbeid, 2012-2015

1.3 Formålet med PIF

Formålet med PIF er å ha en plan for hvordan kommunen skal følge opp arbeidet med idrett og friluftsliv. Planen skal være et styringsredskap for politikerne for å nå Trondheim kommunes mål på feltet. I tillegg benyttes PIF i administrasjonens daglige oppfølging av feltet idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg og er et dokument som idrettens organer i Trondheim, eksempelvis Idrettsrådet og Sør-Trøndelag idrettskrets (STIK), er opptatt av.

De viktigste formålene for PIF er følgende:

- Gi oversikt over eksisterende idretter og idrettsanlegg
- Vise hvilke idrettsanlegg som er planlagt/under etablering/skal bygges og i hvilke tidsintervall
- Gi informasjon om de mål, tiltak og planer kommunen har på idrettsområdet
- Vise hvilke forvaltningsoppgaver innen idretten som skal utføres

- Gi oversikt over anlegg som det søkes spillemidler til. Omsøkte anlegg skal inngå i PIF 2015-2020. Denne lista skal ha årlig revisjon.

1.4 Revisjon av PIFF 2009-2016 - politiske vedtak – oppfølging

1.4.1 Oppfølging av vedtaket fra 2008

Plan for idrett, friområder og friluftsliv 2009-2016, med handlingsprogram 2009-2012 (PIFF) ble vedtatt i bystyret, 04.12.2008 (sak 194/08).

Status for vedtak fattet ved forrige rullering av PIFF plan 2009-2016: (Vedtak i kursiv)

Bystyret vedtar den fremlagte Plan for idrett, friluftsliv og friområder 2009-2016 med handlingsprogram 2009-1012. Handlingsprogrammet rulleres årlig og gjennomføringen av planprogrammet samordnes med budsjettene i perioden 2009-2012. Vedtak:

1. ***Plan for idrett, friluftsliv og friområder 2009 -2016 skal rulleres i 2009.***

Kommentar:

Planen ble rullert i 2009.

2. ***Til neste justering i 2009 skal idrettens prioriteringsliste innarbeides i planen og legges til grunn for behovsvurdering og prioritering i handlingsprogrammet. Det skal utarbeides en mer fullstendig anleggsoversikt som omfatter flere idretter og som retter opp feil i det foreliggende planutkastet.***

Kommentar:

Idrettsrådets prioriteringsliste er innarbeidet i PIF 2015-2020, og er lagt til grunn for behovsvurdering og prioritering i handlingsprogrammet. Idrettsrådet rullerer prioritieringslisten årlig. I PIF-2015-2020 er det lagt inn en så fullstendig anleggsoversikt som mulig. Denne vil bli løpende oppdatert.

3. ***Idrett og fysisk aktivitet er en svært viktig del av det forebyggende helsearbeidet. For at langt flere skal bli aktive må arbeidet med å etablere gode nærmiljøanlegg for idrett og fysisk aktivitet der folk bor fortsette. Rådmannen bes derfor prioritere utbygginga av gode og mangfoldige nærmiljøanlegg i tilknytning til skolene der dette er mulig.***

Kommentar:

Arbeidet med bygging av nærmiljøanlegg har pågått kontinuerlig siden 2009. Foreløpig omtale og registrering framgår av kap. 4 og vedlegg 5. Nærmiljøanleggene vil inngå i PIF-III som vil bli igangsatt i løpet av 2015.

4. ***Trondheim har et stort behov for flere større idrettsanlegg. Dette er anlegg som krever store investeringer og som er dyre å driftet. Bystyret ber Rådmannen samarbeide med idretten når det gjelder finansiering og drift. I tillegg vil Bystyret åpne for et tettere samarbeid med næringslivet for å få realisert anleggsutbygginga og få en mer sikker og forutsigbar drift.***

Kommentar:

En rekke nye idrettsanlegg er etablert mellom 2009-2014. Oversikten under viser at veksten i antallet idrettshaller og kunstgressbaner har økt med over 60% i perioden.

Idrettsanlegg (antall)	2009	2014	Økning (%)
Idrettshaller	21	34	62
Kunstgressflater	36	52	69

Av større, kapitalkrevende anlegg kan nevnes oppgradering av Granåsen skianlegg, inkludert ny rulleskiløype (trinn 1) og hurtigløpsbanen på Leangen som snart vil få bandyflate i midten på vinteren og to KG-flater på sommeren.

Når det gjelder drift av kommunale idrettsanlegg har kommunen fått på plass en tilsvinsordning hvor 9 idrettslag har tilsyn i 10 kommunale idrettshaller.

5. *Bystyret ber Rådmannen utarbeide forprosjekt for friidrettshall på Ranheim.*

Kommentar:

Dette vedtaket ble lagt til grunn når forprosjektet for friidrettshallen ble utført. Ranheim friidrettshall var ferdig bygd i 2010 og er i dag et meget populært anlegg både for friidrett og andre idretter. Anlegget brukes også mye av skolene og til egenorganisert aktivitet.

6. *Toppidrett og breddeidrett er gjensidig avhengig av hverandre. Toppidrettens betydning som forbilde og som inspirator er svært viktig for rekruttering av barn og unge til idretten. Det å legge til rette for et sterkt toppidrettsmiljø i Trondheim gjennom gode anlegg er med på å gjøre byen mer attraktiv, øke rekrutteringen til idretten og til å høyne aktivitetsnivået i befolkningen for øvrig.*

Kommentar:

Det er i Granåsen etablert et Toppidrettssenter hvor også Olympiatoppen Midt-Norge har tilhold. Granåsen er et godt eksempel på et anlegg som brukes av både toppidretten og av bredden.

7. *Ved bygging av innendørshaller i tilknytning til nye skoler skal det legges til rette for bygging av flerbrukslokaler som også tar høyde for idrettens behov.*

Kommentar:

Ved alle skoleutbygginger i Trondheim kommune er det i planperioden realisert idrettshaller med hel håndballflate. Samme vedtak ble også fremmet i rullering av PIF i 2005 (bystyret, sak 156/05), og anses som et prinsipielt viktig vedtak for anleggsutviklingen i Trondheim. En utfordring med etablering av idrettshaller er at de små gymsalene blir borte. Disse er verdifulle for en rekke aktiviteter i nærmiljøet. Det må derfor avklares hvordan de gymsalene som er blitt borte kan erstattes.

1.4.2 Planprosess - medvirkning

Det har vært god dialog med idretten på alle plan underveis i prosessen. Idrettsrådet har deltatt aktivt, det har vært separate møter med de store særkretsene og det har vært arrangert informasjonsmøte for idretten. En rekke innspill er kommet fra idretten og disse har vært avgjørende for at kartleggingen av idrettsanlegg i Trondheim er blitt såpass omfattende. I tillegg har fylkeskommunen og en rekke kommunale enheter bidratt med innspill og verdifulle synspunkter.

Før behandlingen i bystyret har planen vært til orientering og behandling i følgende komitéer og utvalg:

- Kultur, idrett og friluftslivskomiteen (KIF)
- Oppvekstkomiteen
- Seniørrådet
- Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Byutviklingskomiteen

- Mangfoldsrådet
- Ungdommens bystyre
- Trondheim studentråd

Parallelt med den politiske behandlingen i råd og utvalg har det vært en formell høringsrunde. Innspill i siste høringsrunde vil bli framlagt for politisk behandling, sammen med selve saken.

1.4.3 Videre oppfølging av PIF 2015-2020

I 2014 ble det igangsatt revisjon av PIFF 2008, heretter kalt *Plan for idrett og fysisk aktivitet, PIF 2015-2020*. Første trinn i dette arbeidet er del I, idrettsdelen av PIF.

Revisjon av friluftsliv, del II, vil starte vinter 2015 og arbeidet med temaplan for nærmiljø-anleggene, del III, vil også starte i løpet av 2015.

Enhet for idrett og friluftsliv, IF, er ansvarlig for å utarbeide PIF for 2015-20 også for delområdene friluftsliv og nærmiljøanlegg.

1.5 Økonomiske rammer

Ordinære bevilgninger

Den kommunale budsjettprosessen starter hver vår med en innspillprosess for aktuelle behov og tiltak i påfølgende års budsjett, både når det gjelder investeringer og drift. Arbeidet pågår til senhøsten, hvor rådmannens forslag til budsjett blir lagt fram for politisk behandling.

Trondheim kommune vedtar i desember hvert år en 4-årig økonomiplan og et årlig budsjett for kommende år. Den 4-årige økonomiplanen er ikke bindende for perioden. Den kan endres hvert år, avhengig av hva bystyret ønsker å prioritere.

Gjennomføring av vedlikehold av idrettsanlegg er avhengig av årlige bevilgninger til T.Eiendom, mens midler til drift blir avsatt på IF sitt budsjett, for så å bli overført

Gjennomføring av PIFs handlingsplan for idrettsanlegg, avhenger av kommunens årlige bevilgninger til investeringstiltak (Handlings- og økonomiplan med budsjettet), samt eventuell privat finansiering av tiltak.

Årsbudsjettet er også grunnlaget for kommunens egenandel i de tiltak hvor det søkes spillemidler.

De økonomiske rammer for perioden 2015-18 framgår av handlingsplan idrettsanlegg, 2015-18.

2. Idrettsforvaltning – organisering, oppgaver og arbeidsform

2.1 Organisering og oppgaver

2.1.1 Organisering

Enhet idrett og friluftsliv, IF, enhet innen virksomhetsområde Kultur og næring, ble etablert 01.08.10 og har 8 årsverk. IF forvalter arealer og anlegg for idrett, nærfriluftsliv, friluftsliv og nærmiljøanleggene i kommunen. Ansvarer for nærmiljøanleggene ble lagt til IF per 2015.

2.1.2 Etablering av nye idrettsanlegg

Et av de viktigste ansvarsområdene til IF er å sørge for etablering av ulike typer idrettsanlegg. Anleggsetablering er avhengig av investeringsmidler og i tab. 2.1.2 gis en oversikt over investerings- og driftsbudsjetten for de siste årene:

År	Investeringsbudsjett mill. kr.	Driftsbudsjett mill. kr.
2011	53.4	113.067
2012	38.2	84.841
2013	56.6	97.221
2014	60.2	109.458
2015	70.2	106.500

Tab.2.1.2: Investeringsbudsjett idrett og friluftsliv 2011-2015

IF er **bestiller** av gjennomføringen av investeringsprosjektene eller av anleggsetableringen. Det er hovedsakelig Utbyggingsenheten (UE) i kommunen som er prosjektleder for IF sine investeringsprosjekter, men også eksterne konsulenter har vært utførende for bygging av anlegg de siste årene, for eksempel i Granåsen.

I [Handlingsplanen for idrettsforvaltningen \(kap.10.1\)](#), omhandler **mål 10** bestillerrollen.

2.1.3 Drift og vedlikehold av idrettsanlegg

Det er Trondheim bydrift (TB) og Trondheim eiendom (TE) som drifter de kommunale idrettsanleggene. Idrettshallene ble inntil 1.aug 2014 driftet av TB, men nå har TE overtatt drift av fire idrettshaller i tillegg til at de drifter andre kommunale bygg. TB er fortsatt ansvarlig for drift av øvrige kommunale idrettsanlegg og grøntarealer. Driftsbudsjetten for idrett og friluftslivde senere år framgår av tab. 2.1.2. En stor del av disse midlene blir overført til TB. Det er TE som har vedlikeholdsansvaret for samtlige kommunale idrettsanlegg. Det er utstrakt dialog og samarbeid mellom enhetene som er involvert i drifts- og vedlikeholdsoppgavene.

Når det gjelder drift av private idrettsanlegg, er det mange idrettslag som har driftsavtale med TB for at TB også skal drifte lagenes anlegg mot godtgjøring.

I [Handlingsplanen for idrettsforvaltningen \(kap.10.1\)](#), omhandler **mål 11** vedlikehold og drift av idrettsanlegg.

Det er TE som driver arbeidet med energieffektivisering og ENØK i kommunale idrettsanlegg. Budsjettmidler til ENØK var tidligere på IF sitt budsjett, men disse er nå overført TE sitt budsjett.

I [Handlingsplanen for idrettsforvaltningen \(kap.10.1\)](#), omhandler mål **11.3** energieffektivitet i idrettsanleggene.

I planperioden vil det bli satt ekstra fokus på energibruk i planlagte anlegg, og det å få ned energibruken i nye idrettsanlegg er en høyt prioritert oppgave.

2.1.4 Idrettsforvaltningens øvrige oppgaver

I tillegg er IF ansvarlig for følgende **forvaltningsoppgaver** innen idrett:

Fordele midler til andre:

- Fordele årlig støtte til idrettslagene, til drift av lagenes anlegg, til aktivitet for barn og unge og til arrangement
- Fordele driftsstøtte til Pirbadet, Spektrum og andre
- Fordele spillemidler og kommunale tilskudd
- Idrettsstipend til ungdom

Utarbeide politiske saker

IF utarbeider og fremmer en rekke politiske saker hvert år. Oversikten under viser omfanget av politiske saker siden enheten ble opprettet:

År	Politiske saker			
	Bystyret	Formannskapet	Andre utvalg	Sum
2010		3		3
2011	6	24	1	31
2012	5	11	3	19
2013	7	24	6	37
2014	6	11	2	19

Tab. 2.2.1: Politiske saker fra IF - 2010-2014

2.2 Intern dialog og samarbeid

For å få til en best mulig tilrettelegging for idretten i Trondheim er det mye intern dialog og samarbeid i kommunen. Flere tverrenhetlige utvalg og grupper har oppgaver som bidrar til bedre tilrettelegging for idrett. Eksempler på slike er *Bestillerutvalget, Tomtegruppa, Frivillighetsplangruppa, Folkehelsegruppa, Koordineringsgrupper* for investeringsprosjekter etc. I tillegg har IF mye dialog og samarbeid med en rekke virksomhetsområder og enheter:

Virksomhetsområde kultur og næring

Noen felles arbeidsområder:

- ”Nordens beste studieby” – tilbud til studenter og ansatte innen idrett
- Tilstrebe mer samordning av lokaler for idrett, kultur og bibliotek
- Utlån av kommunale lokaler (bookingbasen)
- Pilegrimsprosjektet
- Frivillighetsprosjektet
- Store arrangementer
- Kulturfondet

Virksomhetsområde Byutvikling

Bydrift

- Utstrakt dialog vedr. drift av en rekke idrettsanlegg
- Månedlige dialogmøter

Bygesakskontoret

- Dialog vedr. etablering av idrettsanlegg
- Dispensasjonssaker

Byplan

- Sikre idrettens arealinteresser i byplanarbeidet
- Deltaker i internt plansamråd - innspill til ulike planer; kommuneplanens arealdel, områdeplaner, tema- og kommunedelplaner, reguleringsplaner.

Eiendom

- Utstrakt dialog vedr. drift og vedlikehold av idrettsanlegg
- ENØK-arbeidet

Eierskap

- Arealbruk, tomtekjøp, erverv, avtaleformular etc.

Kart- og oppmåling

- Mest dialog innen arbeidet med friluftsliv og kartutvikling

Kommunalteknikk, park

- Samarbeid om friområder, nærfriluftsliv, nærmiljøanlegg og saker i grenselandet mellom ansvarsområdene.
- Samarbeid med vei-, VA, geoteknikk og andre fagområder ved behov
- Månedlige dialogmøter

Miljøenheten

- Spørsmål innen støy, forurensning, arealbruk, naturforvaltning.

Utbyggingsenheten

- Er ansvarlig for prosjektering og bygging av de fleste kommunale idrettsanleggene.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 1** arealbehovet til idrettsformål.

Virksomhetsområde Oppvekst og utdanning (OU)

Det er mange felles oppgaver mellom OU og IF og det er mye samarbeid og dialog. Politisk vedtak (*Bystyret 04.12.2008, sak 194/08*) om bygging av idrettshallar ved skoletableringer har hatt stor betydning for utviklingen av idrettshallar i kommunen. Videre:

- Nær dialog vedr. utrusting av idrettshallar på skoler
- Felles interesse i bruk av skolelokaler, barnehagelokaler til idrettsformål på kveldstid, bruk av skolenes og barnehagenes uteområder.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 6** behovet for å etablere idrettsanlegg i alle u-skolekretsene og nær skoler.

Virksomhetsområde Helse og Omsorg (HO)

- Dialog om muligheter for bruk av lokaler for helse- og omsorgsformål til idrettsformål
Eksempelvis brukes aktivitetsrommet på HO-senteret på Lade til brytetrening på kveldstid.
- Etablering av turstier ved HO-sentra, både for beboere og andre (Tiller, Havstein, Saupstad)
- Flere samarbeidsprosjekter med Fysak-koordinator

2.3 Ekstern dialog og samarbeid - idrett

IF har mye samarbeid og dialog med en rekke aktører også utenfor kommunen, både offentlige myndigheter, organisasjoner, kompetansemiljøer og frivilligheten. De viktigste er følgende:

Nasjonalt nivå:

- Kulturdepartementet
- Idrettsforbundet og særforbund på nasjonalt nivå

Regionalt nivå:

- Fylkesmannen
- Fylkeskommunen
- Sør-Trøndelag idrettskrets (STIK)
- Idrettens organer – kretsnivå

Lokalt nivå:

- Idrettsrådet i Trondheim
- Dialog med idrettslag - i konkrete saker og da i forståelse med Idrettsrådet
Idrettsrådet er delegert daglig kontakt med det store antallet idrettslag i kommunen.
- Andre deler av frivilligheten

Kompetansemiljøer:

- NTNU, bla Senter for idrettsanlegg og teknologi (SIAT)
- Olympiatoppen
- SINTEF
- Rådgivende ingeniører

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 12** behovet for å forbedre ekstern kommunikasjon om idrettsanlegg og idrettstilbudet.

Samarbeid med idretten

Idrettens organer er en av de viktigste eksterne samarbeidspartene for kommunens idrettsforvaltning. Det er inngått en samarbeidsavtale mellom idrettsrådet (IRT) og kommunen. Denne gir retningslinjer for hvordan samarbeidet idrett - kommune skal være. IF har i tillegg bred kontakt med idrettslagene vedrørende deres anleggsplaner og i de konkrete byggeprosjektene hvor lagene bygger anlegg med støtte fra kommunen. Oversikten over idrettsanlegg (vedlegg 1-4) viser at idrettslagene i Trondheim er en dyktig anleggsbygger og eier om lag halvparten av alle idrettsanleggene i kommunen.

Det er viktig at det blir utviklet nye samspillmodeller for utbygging av idrettsanlegg mellom kommune, idrettslag og andre samarbeidspartnere. Dette er en forutsetning for å kunne møte de forventningene som ligger i idretten i dag.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 2.2** behovet for å støtte opp under lagenes anleggsutbygging.

3. Status idretter og idrettsanlegg i Trondheim

3.1 Idretter og idrettsanlegg – oversikt per 2014

3.1.1 Idretter

Trondheim har et mangfold av idretter og idrettslag. Det er 79 idretter, hvorav 74 er registrert i Norges idrettsforbund (NIF), som har aktivitet i kommunen. De 5 uregistrerte idrettene befinner seg i grenselandet mellom idrett og fritidsaktivitet. **Vedlegg 1a** gir en oversikt over de idretter som har aktivitet i Trondheim.

3.1.2 Idrettsanlegg

Trondheim har et stort antall idrettsanlegg, for en rekke idretter. Det er krevende å angi det eksakte antallet idrettsanlegg, da det avhenger av registreringsmåten. En tellemåte sier 204 idrettsanlegg, en annen 400 om man tar hensyn til at et anlegg, for eks. en idrettshall, kan være anlegg for flere idretter. **Vedlegg 1a** gir en oversikt over de ulike idrettsanleggene og sier også noe om eierskapet. En huskeregel er at det offentlige, kommunen og fylkeskommunen, eier omlag halvparten av idrettsanleggene, mens lagene eller de private eier den andre halvparten.

3.1.3 Idretter uten registrerte anlegg i Trondheim

Av de idrettene som har aktivitet i kommunen, mangler kun et fåtall av idrettene egne anlegg eller anlegg som er bygd for den enkelte idretten. Se vedlegg 1a, høyre kolonne.

I tab.3.1.3 gis en samlet oversikt over hvilke idretter som *ikke* har egne anlegg i Trondheim. Det er også tatt med status for anleggsetableringen for disse per 2014. Den viser at for 4 av idrettene er anlegg under etablering/planlegging, for øvrige 4 *kan* det være aktuelt å etablere anlegg i kommunen, mens for 2 av idrettene er **interkommunale anlegg** eneste mulighet (luftsport, motorsport; bil og motorsykkel).

Idretter uten anlegg	Anlegg under etablering/ planlegging	Anlegg i Trondheim?	Interkom. anlegg?
1 Aking (bob, skeleton)		+	+
2 Amerikanske ballidretter (am. fotball, baseball, lacrosse, rugby)	+		
3 Bandy	+		
4 Cricket		+	+
5 Hundekjøring	+		
6 Luftsport			+
7 Microcross		+	+
8 Motorsport (bil, motorsykkel, radiostyrte biler)			+
9 Terrenghsykling og velodrom		+	+
10 Vannhopp	+		

Tab. 3.1.3: Oversikt over idretter *uten* anlegg i Trondheim – muligheter framover.

I **Handlingsplan for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 2** det å følge opp idretter uten anlegg.

3.2 Idrettsanlegg – i gangsatte, vedtatte eller planlagte

En rekke idrettsanlegg er under etablering, de er vedtatte eller de er under planlegging. Dette utgjør 108 idrettsanlegg (inkludert 16 anlegg av mer teknisk art som klubbhus og lysanlegg). Vedlegg 1b gir en oversikt over disse anleggene. De fleste av disse anleggene vil bli realisert, men det kan være anlegg som ikke vil bli bygget.

Det er 30 ulike anlegg under planlegging/etablering. Det er antallet hallflater og fotballflater som utgjør det største antallet (25+22). Idrettshaller er anlegg for en rekke hallidretter, og også disse vil nyte godt av økt kapasitet.

Eierskapet til de nye anleggene er fordelt mellom kommunen (35 anlegg), fylkeskommunen (5 anlegg), mens 68 anlegg vil bli etablert i regi av idretten selv eller private. To av anleggene under planlegging er interkommunale anlegg; motorsportanlegg, i hhv Skaun og Stjørdal.

3.3 Idrett og anlegg for funksjonshemmede

3.3.1 Idrettsanlegg for funksjonshemmede

All idrettsaktivitet for funksjonshemmede skjer i ordinære idrettsanlegg, på lik linje med annen idrettsaktivitet. Noen idretter er tilpasset mennesker med ulik type og grad av funksjonshemmning.

Så langt vi har oversikt, utøves 30 ulike idretter for funksjonshemmede i Trondheim og 23 idrettslag har et tilbud for funksjonshemmede. Det er aktivitet i 24 ulike anlegg, hvorav majoriteten er private anlegg. I vedlegg 1c gis oversikt over de idrettene som er registrert for funksjonshemmede, i hvilke anlegg disse utøves og hvilke idrettslag som står bak.

Flere idretter for funksjonshemmede utøves ikke i Trondheim, og det kan være mange grunner til dette. Det er viktig å ha fokus på utvikling av idrettstilbudet også for denne gruppen, og ha oppmerksomhet knyttet til nye øvelser og aktiviteter. Det foreligger ei liste over nye idretter i paraolympics i 2020, og der er flere idretter det kan være aktuelt å drive i Trondheim. Aktuelle nye idretter er tatt med som del av vedlegg 1c.

Noen utfordringer

Hallidrettene rullestolbasket, rullestolrugby og el-innebandy drives i ordinære haller og krever ikke mye tilrettelegging foruten strømmuttak for el-rullestol. Strømmuttak er på plass i den nye Byneshallen, men siden spilleflata er på plan 2 er heisen en minimumsfaktor.

Når nye haller planlegges må det tilstrebes at minst en av disse får full tilrettelegging og lagerplass for rullestolidretter. Tilgang på lagerplass for el-rullestoler er en stor utfordring. I tillegg gir kunstdekke høy rullemotstand, som betyr at parkettgolv er å foretrekke.

Sykling

Håndsykling drives av flere rullestolbrukere. Vanlige treningsøkter er ofte 40-120 km., hvilket tilsier at eksisterende rulleskiløyper blir for korte. Vanlige veger benyttes, noe som gir utfordringer knyttet til trafiksikkerhet. Målet er flere asfalterte sykkelveger som også vil være gode veger for håndsykling.

Ski

Ulike skiøvelser, både langrenn, skiskyting og alpint, drives av mange funksjonshemmede. Granåsen rulleskianlegg skal kunne brukes også av disse. Ønsket er flere skiløyper og at det er enkelt å komme fra P-plass og ut i løypene, på ren snø.

Hovedutfordringen for alpinistene er at det er vanskelig å komme fra P-plassen til heisen pga av oppoverbakke. Nye alpinbakker må ta hensyn til slike forhold.

3.3.2 Kommunale idrettsanlegg – tilgang for funksjonshemmede

Idrettsbygg bygd de siste årene har krav om universell utforming. Dette innebærer at mennesker med ulike typer funksjonshemmning har adgang til disse anleggene, både som utøvere og som tilskuere.

Vedlegg 1d viser tilgjengeligheten til de kommunale idrettsanleggene. Den viser at

funksjonshemmede, eks. rullestolbrukere, *ikke* har tilgang til alle kommunale anlegg. Dette er svært uheldig, og det er satt som et mål i handlingsplanen at disse anleggene skal tilpasses funksjonshemmede, enten de skal delta i idrettsaktiviteter eller være tilskuere.

I [Handlingsplan for idrettsforvaltningen \(kap.10.1\)](#), omhandler mål 7.1 anlegg for funksjonshemmede.

3.4 Idrettshall og gymsaler

3.4.1 Idrettshall - eksisterende

Det er 34 idrettshall i kommunen. Av disse er 12 idrettshall kommunale, 5 er fylkeskommunale og 17 idrettshall er privateid, hvorav idrettslag eier 4 idrettshall.

Vedlegg 2a gir en oversikt over alle eksisterende idrettshall i Trondheim. På **kart 2** er kommunens idrettshall avmerket.

Det totale antallet hallflater er 42 da 6 hall har 2 flater og en hall har 3. Flere av idrettshallene har ulike typer spesialanlegg, eksempelvis egen sal for cageball, friidrett, rom for styrketrenings etc. Disse rommene er svært viktig for å nå flere ulike idretter og utøvere.

3.4.2 Idrettshall - under etablering

I tillegg til de 34 eksisterende idrettshallene er 18 idrettshall, med **25 flater**, under etablering. Disse er i ulike faser av etableringen. Følgende 3 idrettshall er tatt med under eksisterende idrettshall, da disse vil bli ferdigstilt i løpet av 2015:

- Thora Storm vgs hall (fylkeskommunal)
- Utleirahallen (Utleira IL)
- Åsveihallen (Trondheim kommune)

Vedlegg 2b gir en oversikt over de planlagte idrettshallene i kommunen.

3.4.3 Idrettshall – tilrettelegging for idretten

I de fleste idrettshallene, både de kommunale og de øvrige, er det tilrettelagt for utøvelse av flere idretter. Tilrettelegging inkluderer utstyr, oppmerking av baner etc. Det er mest tilrettelagt for håndball og volleyball. **Vedlegg 2c** har flere detaljer om tilrettelegging for idretter i hallene og litt om bruken framgår av tab.3.4.3.

Idrett	Haller med tilrettelegging (av 34 hall)	
	antall	prosent %
Håndball	25	74
Volleyball	21	62
Basket	16	47
Innebandy	15	44
Badminton	7	21
Futsal	6	18
Gym/turn	5	15

Tab. 3.4.3: Tilrettelegging for idretten i hallene

Følgende idrettshall har tilrettelegging for flest idretter:

- Gløshaugen idrettsbygg: 14 idretter
- Dragvoll idrettshall: 12 idretter

Følgende kommunale idrettshaller har tilrettelegging for flest idretter:

- Rosenborghallen 7 idretter
- Byneshallen, Leangenhallen, Vikåsenhallen 6 idretter

I tillegg vil Åsveihallen, som åpner mars 2015, være tilrettelagt for mange idretter.

Av de kommunale idrettshallene er det Husebyhallen og Rostenhallen som har tilrettelagt for færrest idretter, bare 3.

I **Handlingsplan for idrettsforvaltningen (kap.10.1)** omhandler **mål 3** økt tilrettelegging i kommunale idrettsanlegg

3.4.4 Gymsaler – tilrettelegging for idretten

I Trondheim er det i alt 47 gymsaler eller mindre haller, med totalt 55 flater eller saler.

Se **vedlegg 2d**. De fleste av disse er kommunale og de fleste har en viss tilrettelegging for utøvelse av ulike idretter. Tilretteleggingen omfatter utstyr og oppmerking av baner.

Idrett	Gymsaler/ småhaller med tilrettelegging (av 47 enheter)	
	antall	prosent %
Håndball	14	30
Kampsport	11	23
Basket	10	21
Dans	8	17
Gym-turn	4	9

Tab. 3.4.4: Tilrettelegging for idretter i gymsalene.

Som tab. 3.4.4 viser er det mindre tilrettelegging for idretten i gymsalene enn i hallene.

Eksempelvis er kun 30% av gymsalene tilrettelagt for håndball og 4% for turn.

Dette skyldes at gymsalene er små og brukes også til andre aktiviteter enn idrett, eks til aktiviteter for mindre barn og til kultur. Dette kan være grunnen til merkingen er tonet ned, da for mye merking kan gi et rotete preg. Mange idretter melder at det er manglende lagerplass for utstyr som er det største minuset ved bruken av gymsalene.

3.5 Fotballanlegg

3.5.1 Fotballhaller

Det er per 2014 ingen fotballhaller i kommunen.

Flatås IL har planer om å etablere en 7-er fotballhall på Flatåsen, og i 2014 er regulering av området i gangsatt. I tillegg foreligger planer om etablering av en 11-er fotballhall i Granåsen, men vedtak om etablering er avhengig av tildeling av VM på ski i Granåsen. Også Nidelv IL/Nardo IL arbeider med lokalisering av en 7-er fotballhall, men en etablering er avhengig av en avklaring av lokaliseringen av skolene Nidarvoll og Sunnland. På kommunens tomt på Tiller kan også etablering av fotballhall være ett av flere alternativer. Det vil bli utført en studie av Tillertomta i 2015/16.

3.5.2 Kunstgressflater – eksisterende

Totalt er det 52 kunstgressflater i kommunen ved utgangen av 2014. Av disse er 29 store baner (11-ere), mens 23 er mindre (7-ere). **Vedlegg 3a** gir en oversikt over alle kunstgressflatene i Trondheim, hvor de ligger og hvem som er eier. På **kart 3** er alle fotballanleggene tegnet inn.

Tab. 3.5.2 viser eierforholdet for banene, samt banestørrelse og om banen har undervarme. Den viser at bare 3 av kunstgressflatene er kommunale, en er fylkeskommunal mens 48 er privateid. De fleste privateide er eid av idrettslag. 9 kunstgressbaner har undervarme og kan brukes på vinteren.

Eierskap	Kunstgressflater (ant.)			
	totalt	7-er	11-er	m/undervarme
Kommunale	3	1	2	-
Fylkeskommunale	1	1	-	-
Private/lagseide	48	21	27	9
Sum	52	23	29	9

Tab. 3.5.2: Kunstgressflater i Trondheim – fordelt på eierskap.

3.5.3 Kunstgressflater - under etablering

Det er mange kunstgressflater under etablering, eller i alt 22. Se **vedlegg 3b**.

Av disse vil følgende 7 flater være ferdig i løpet av 2015:

- Astorbanen (Havstadbanen) (7-er)
- Dalgård idrettspark (11-er)
- Leangen (indre del av skøytebanen) (2 x7-er)
- Okstadbanen (7-er)
- Reppebanen (7-er)
- Rosenborg Kvik (11-er)

I tillegg er det å håpe at den store kunstgressflata på Lade idrettspark (6 x7-er), blir ferdig enten i 2015 eller 2016.

Dette betyr at om alle planlagte flater blir etablert, vil det være 74 kunstgressflater i byen.

3.5.4 Andre fotballflater

Det er 6 *naturgressbaner* i Trondheim, hvorav kommunen eier 3. Av lagenes 3, eier Rosenborg BK 2 baner. Det kan være aktuelt å legge kunstgress på 3 av de 6 banene.

Det er kun 4 store *grusbaner* i kommunen, hvorav kommunen eier 2 og private 2. Av disse er det sannsynlig at minst 2 får kunstgress innen noen år.

To store grusbaner islegges på vinteren. I tillegg har kommunen 52 mindre flater som islegges, men disse kommer inn under nærmiljøanleggene.

3.6 Skianlegg – langrenn, skiskyting, hopp, alpint, snøbrett

Anleggssituasjonen for skiidrettene langrenn, skiskyting og hopp er relativt god i Trondheim, mens den for alpint, snøbrett og skileik er mindre god.

3.6.1 Anlegg - langrenn og skiskyting

I **vedlegg 4a** fins en oversikt over *eksisterende anlegg* for langrenn og skiskyting, samt en oversikt over lysløypene i kommunen.

Følgende konkurranseanlegg for langrenn og skiskyting fins:

- Granåsen (begge disipliner)
- Nilsbyen (begge disipliner)
- Saupstad (begge disipliner)

Granåsen er i 2014 godkjent for internasjonale renn innen både hopp, langrenn, skiskyting og kombinert. Saupstad kan ta nasjonale renn i skiskyting, mens Nilsbyen er et regionalt skianlegg. Alle konkurranse-anleggene for langrenn og skiskyting er anlagt på vestsida av

byen. Eierklubbene på Saupstad og Nilsbyen melder om behov for rehabilitering og utvikling av disse skianleggene og vil søke kommunen om anleggsbidrag.

Treningsanlegg – langrenn og skiskyting

Det er 6 treningsanlegg for langrenn og av disse er 4 på østsida av byen, mens 2 er på vestsida.

Når det gjelder *planlagte skianlegg*, er hovedfokus *Skianlegg ØST*. Målet er at anlegget skal etableres i et samarbeid mellom 6 initiativklubber og kommunen og at anlegget skal kunne være et treningsanlegg for både langrenn og skiskyting. Se **vedlegg 4b**.

I **Handlingsplan for idrettsforvaltningen (kap.10.1)** omhandler **mål 5.1** etablering av Skianlegg ØST.

3.6.2 Rulleskianlegg

Ved utgangen av 2014 er det 7,1 km rulleskiløyper i Trondheim (**vedlegg 4a**).

Idrettslagene har etablert 4,8 km rulleskiløyper, hvor Trondheim skiskyttere har en 3 km løype på Saupstad, og Byaasen SK har en løype på 1,8 km på Ferista. Kommunes første rulleskiløype i Granåsen (trinn1; 2,3 km) ble ferdigstilt i 2014. Trinn 2 og 3 er planlagt, og planen er å starte trinn 2 i 2016.

3.6.3 Lysløyper

Det kommunale lysløypenettet er på 44,2 km, mens det private er på 24,4 km. I alt har Trondheim et lysløypenett på 68,6 km. Vestsida av byen har 48,8 km lysløyper, mens østsida har 19,8 km (se **vedlegg 4a**).

Kart 4 gir en oversikt over lokaliseringen av kommunens lysløyper.

Den videre utviklingen av lysløypene i Trondheim vil bli omtalt i PIF- del II – friluftsliv.

3.6.4 Hoppbakker

Som **vedlegg 4c** viser, er det 13 hoppbakker, i alle størrelser, i bruk i kommunen. Kun 2 av disse er kommunale. Hoppbakkene er lokalisert i Granåsen og ved Ferista. I Granåsen er det totalt 8 bakker, hvorav Byåsen IL har 6 bakker i sitt rekruttanlegg. På Ferista har Byaasen skiklubb 5 bakker.

3.6.5 Anlegg for alpint, snøbrett og skileik

Det er 3 anlegg for rekrutt alpin og snøbrett i kommunen. Dagens anlegg brukes av begge disipliner samt telemarkkjøring. Ingen av anleggene har terrengpark (hopp og rails) eller maskinpark/snøproduksjonsanlegg. I tillegg til de lokale anleggene kommer Vassfjellet som er et regionalt anlegg, beliggende i Klæbu kommune. Se **vedlegg 1a+ 1b** for oversikt over anleggssituasjonen for disse idrettene og for planer framover.

Skileikanlegg er kategorisert som nærmiljøanlegg og det er 8 slike anlegg i kommunen i dag. Se **vedlegg 5** for oversikt over nærmiljøanleggene. Den videre utviklingen av skileikanleggene i Trondheim vil bli omtalt i PIF- del III – nærmiljøanlegg.

3.7 Arrangementsstrategi og anleggsutbygging

Trondheim kommune jobber aktivt med å få store internasjonale idrettsarrangement til byen etter at Bystyret har vedtatt satsingen ”Arrangementsregion nr 1”. I kommende år er flere

store idrettsbegivenheter lagt til byen, bla Supercupfinale i fotball 2016, EM i håndball 2020 og muligens et nytt VM på ski i 2021. Å arrangere slike mesterskap gir Trondheim kommune muligheter til å videreføre idrettsanlegg som i dag brukes av både bredde- og toppidretten.

Som kandidat til VM i nordiske grener 2021, får Granåsen status som nasjonalanlegg som igjen gir økt statsstøtte til investeringer. Det betyr statlig medfinansiering til investeringer Trondheim kommune uansett bør gjøre for å tilrettelegge for et fremtidsrettet anlegg i Granåsen.

Trondheim Spektrum er i ferd med å utvikle en ny hall med 4 spilleflater. Dette vil øke kapasiteten for treningsaktiviteten i Trondheim Spektrum med 40 prosent.

Anleggene i Granåsen og Trondheim Spektrum bygges for hverdagene for topp- og breddeidrett i byen, samtidig som de kan omdisponeres og lånes ut til de store mesterskapene som Ski-VM og Håndball-EM.

Store idrettsarrangement er viktige for anleggsutviklingen i byen, men er også viktige for å inspirere ungdommen til idrettsaktivitet på alle nivå. I tillegg er store arrangementer viktige for næringsutvikling og for omdømmebygging.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 8** Trondheim som teknologi- og kunnskapsby og **mål 9** omhandler Trondheim som vertsby for store arrangementer.

4. Status nærmiljøanlegg i Trondheim

Trondheim har et stort antall etablerte nærmiljøanlegg. Disse utgjør en viktig ressurs for den egenorganiserte aktiviteten i bydelene, og disse anleggene er også viktig for barneidrett og rekruttering til ulike idretter.

Vedlegg 5a gir en oversikt over *eksisterende nærmiljøanlegg*, fordelt på type anlegg. De viktigste typene nærmiljøanlegg i Trondheim framgår av tab. 4.1.

På **kart 5** er alle nærmiljøanleggene tegnet inn.

Nærmiljøanlegg - grov inndeling	Antall (foreløpig registrert)
Akeanlegg	1
Badeplasser	4
Ballanlegg av ulike slag (basket, fotball, sandvolley, volleyball)	128
BMX-baner	6
Friidrettsanlegg	4
Frisbeegolfanlegg	3
Isflater (inkl. islagte flater i nærmiljøene)	53
Klatrevegger	4
Orienteringskart - nærmiljø	28
Rideanlegg	1
Skateanlegg	15
Skileikanlegg	8
Trimparker	2
Turstier	42
Ulike småanlegg	38
Totalt antall (foreløpig registrert)	343

Tab. 4.1: Eksisterende nærmiljøanlegg, fordelt på type anlegg.

Oversikten over nærmiljøanleggene er per 2014 ikke komplett, men så langt er 343 nærmiljøanlegg registrert. Vi har valgt å ta med den oversikten som foreligger, som en foreløpig registrering, i PIF-trinn I.

Vedlegg 5b gir en oversikt over *planlagte nærmiljøanlegg*. Det er 71 nærmiljøanlegg under arbeid, hvorav 46 er kommunale, 13 fylkeskommunale og 14 er private. Realiseringen av anleggene er i ulik fase, fra planfase til bygging.

På **kartene** over de 19 ungdomsskolekretsene er *eksisterende* nærmiljøanlegg avmerket, i tillegg til idrettsanleggene i skolekretsene.

I PIF, trinn III, vil det bli gitt en endelig status for nærmiljøanleggene og en plan for utvikling av disse anleggene. I den forbindelse vil oversiktene i vedlegg 5a og 5b bli kvalitetssikret.

5. Idrettsanlegg – fordeling og dekning

5.1 Ungdomsskolekretser

Det er 19 ungdomsskolekretser i Trondheim, 8 er i østre del av kommunen og 11 i vestre.

Vedlegg 6a gir en oversikt over de ulike u-skolekretsene og hvilke skoler som inngår.

Totalt antall skoler i u-skolekretsene er 67, hvorav 12 er fylkeskommunale eller private.

Antallet skoler per u-skolekrets varierer fra 1 skole (Stabbursmoen u-skolekrets) til 9 skoler (Rosenborg u-skolekrets). I den videre analysen er Sunnland N+S slått sammen til en krets, og det totale antallet u-skolekretser er satt til 18.

Idrettsanleggene er markert på kart over hver skolekrets. Se **kartvedlegget**.

Skolekretser og skolene er viet oppmerksomhet i PIF fordi de representerer en betydelig ressurs for idretten i form av å tilby skolens idrettshall eller gymsal for idrettsaktiviteter. I tillegg er skolenes uteanlegg viktig for barns egenaktiviteter i nærmiljøet. Idretts- og nærmiljøanlegg lokalisert nær skolene er viktig for aktivitetsmulighetene også på fritiden.

5.2 Idrettsanlegg – fordeling på ungdomsskolekretser

Alle eksisterende og planlagte idrettsanlegg og eksisterende nærmiljøanlegg er tegnet inn på kart over u-skolekretsene. Se vedleggshefte nr. II.

5.2.1 Idrettsanlegg totalt – fordelt på ungdomsskolekretser

Alle idrettsanlegg og nærmiljøanlegg i kommunen ligger i en u-skolekrets. I **vedlegg 6b** gis oversikt over befolkning, skoler og fordelingen av idrettsanlegg på u-skolekretsene.

I tillegg er *dekningen av idrettsanleggene* presentert, hvilket sier noe om hvor mange mennesker det er per eksisterende anleggsenhet i kretsen.

Dekningsgraden for idrettsanlegg i u-skolekretsene viser stor variasjon. Tab.5.2.1 viser u-skolekretser med høy dekning, eks. Lade (373 personer per idrettsanlegg) til kretser med lav dekning, eks. Stabbursmoen (3556 personer per idrettsanlegg). 8 u-skolekretser ligger over snittet på 995 personer per idrettsanlegg, mens 10 kretser ligger under.

Nr	U-skolekrets	Dekning idrettsanlegg totalt (ant. personer per idr.anl.)
1	Lade	373
2	Spongdal	374
3	Rosten	588
4	Flatåsen	621
5	Blussuvoll	754
6	Ugla	766
7	Sunnland N+S	891
8	Åsheim	922
9	Rosenborg	1115
10	Markaplassen	1206
11	Sverresborg	1246
12	Charlottenlund	1363
13	Huseby	1409
14	Hoeggen	1514
15	Selsbakk	2059

Nr	U-skolekrets	Dekning idrettsanlegg totalt (ant. personer per idr.anl.)
16	Sjetne	2333
17	Tonstad	3133
18	Stabbursmoen	3556
	Snitt	995

Tab. 5.2.1 Idrettsanlegg totalt – dekningsgrad

Det er noen svakheter ved å bruke antallet idrettsanlegg i u-skolekretsene som mål på hvor god dekning av idrettsanlegg området har, bl.a. følgende:

1. Lokalmiljøet får ikke uten videre nytte godt av å ha en eks. en idrettshall i nabølaget. Treningsstid i kommunale anlegg blir fordelt via Hallfordelingsgruppa som ledes av Idrettsrådet, og det er ikke alltid at lokale klubber får fortrinn.
2. Et anlegg er ikke alltid ”et anlegg”. Det er stor forskjell på å ha en idrettshall i nabølaget enn å ha et mindre anlegg.
3. Dekningsgraden sier ikke noe om alderssammensetningen i skolekretsene.
4. Dekning i forhold til antallet utøvere i de ulike idrettene er ikke tema her.
5. Det fins ingen nasjonal norm for anbefalt dekningsgrad av idrettsanlegg.

I denne planen er dekningsgrad benyttet kun for å sette søkelyset på *fordelingen av anlegg i de ulike delene* av kommunen. Fordelingen, tolket riktig, kan være et hjelpemiddel for å gi informasjon om lokalisering av anlegg i området.

5.2.2 Idrettshaller – fordeling på ungdomsskolekretser

Også fordelingen av idrettshaller på u-skolekretser, viser stor variasjon. Se vedlegg 6c. Av tab.5.2.2 framgår at det er Rosenborg u-skolekrets som har den beste dekningen av haller, med Rosten like etter. Det er 7 u-skolekretser som ikke har noen idrettshall i sin krets.

11 u-skolekretser ligger over snittet på 5354 personer per idrettshall.

Nr	U-skolekrets	Dekningsgrad (ant. personer per idrettshall)
1	Rosenborg	2315
2	Rosten	2351
3	Blussuvoll	3771
4	Charlottenlund	4089
5	Markaplassen	4822
6	Spongdal	4860
7	Hoegggen	5047
8	Åsheim	5071
9	Selsbakk	5147
10	Lade	5222
11	Huseby	5454
12	Sunnland*	Ingen idrettshaller
	Flatåsen	
	Sjetne	
	Stabbursmoen	
	Sverresborg **	
	Tonstad	
	Ugla	
	Snitt	5354

Tab. 5.2.2: Idrettshaller i u-skolekretser – dekningsgrad.

* Plasthallen til Nidelv IL regnes ikke med

** Åsveihallen åpner mars 2015.

5.2.3 Spilleflater for fotball – fordeling på ungdomsskolekretser

Også fordelingen av *spilleflater for fotball* på u-skolekretser, viser stor variasjon. Se **vedlegg 6c**. Igjen er det Lade som har den beste dekningen. Dårligst dekning har Selsbakk med 10.294 personer per flate, mens Stabbursmoen ikke har noen fotballflater. 7 u-skolekretser ligger over snittet på 2801 personer per fotballflate, mens 11 ligger under. (Tab. 5.2.3).

Nr	U-skolekrets	Dekning (ant. personer per fotballflate)
1	Lade	475
2	Spongdal	972
3	Sunnland N+S	1655
4	Blussuvoll	1676
5	Rosten	2351
6	Markaplassen	2411
7	Flatåsen	2795
8	Huseby	2818
9	Tonstad	3133
10	Åsheim	3380
11	Ugla	3572
12	Charlottenlund	4089
13	Sjetne	4666
14	Hoeggen	5047
15	Sverresborg	5398
16	Rosenborg	7524
17	Selsbakk	10294
18	Stabbursmoen	ingen
	Snitt	2801

Tab. 5.2.3: Fotballflater i u-skolekretser – dekningsgrad.

5.3 Dekning idrettsanlegg i 2020 – prognose

Det er 182.035 mennesker i Trondheim per 2014. Prognosene sier at befolkningsemningen i Trondheim per 2020 er økt med nesten 17.000 til 198.979 mennesker, eller med 9,3%. Oversikten i **vedlegg 6d** gir ulike **prognoser** for dekningen av idrettsanlegg i 2020.

5.3.1 År 2020 – prognosenter

Dersom *ingen nye idrettsanlegg blir realisert i perioden 2015-20*, så vil dekningen av idrettsanlegg i samtlige u-skolekretser gå tilbake (se tab. 5.3.1). Den gjennomsnittlige tilbakegangen vil være **-9,3%**. Størst tilbakegang vil det være i kretsene Lade (-27%) og Markaplassen (-21%).

Nr	U-skolekrets	Dekning (antall personer per idrettsanlegg)	
		I. Ingen nye anlegg bygges 2015-2020	II. Alle planlagte anlegg bygges 2015-2020
1	Blussuvoll	-4,9	16,1
2	Charlottenlund	-19,4	2,3
3	Hoeggen	-8,1	-8,1
4	Lade	-27,7	18,7
5	Markaplassen	-21,1	25,5
6	Rosenborg	-6,8	0,5
7	Sunnland N+S	-12,9	2,2
8	Flatåsen	-4,8	21,4

Nr	U-skolekrets	Dekning (antall personer per idrettsanlegg)	
		I. Ingen nye anlegg bygges 2015-2020	II. Alle planlagte anlegg bygges 2015-2020
9	Huseby	-5,9	9,2
10	Rosten	-16,7	-16,7
11	Selsbakk	-8,7	-8,7
12	Sjetne	-5,9	47,1
13	Spongdal	-7,1	13,0
14	Stabbursmoen	-	-
15	Sverresborg	-2,8	10,9
16	Tonstad	-19,3	-19,3
17	Ugla	-1,5	11,2
18	Åsheim	-15,2	-5,6
	Snitt	- 9,3	+ 9,5

Tab. 5.3.1 Prognose - dekningsgrad i 2020 – gitt:

- I. Ingen bygging av anlegg
II. Bygging av alle planlagte idrettsanlegg.*

Dersom *alle planlagte, nye anlegg blir realisert innen 2020* er situasjonen en annen. Oversikten viser da økt dekningsgrad i 12 av 18 u-skolekretser. Den gjennomsnittlige forbedringen vil være på **+9.5%**. Prognosene viser imidlertid, at selv om alle planlagte anlegg blir bygget, så vil det være negativ anleggsutvikling i 6 kretser. Årsaken til dette er at det i 5 kretser ikke er planlagt noen nye anlegg. I den sjette, Åsheim, er det planlagt ett anlegg, men dette er ikke nok til å opprettholde tilbuddet, og prognosene spår en tilbakegang på 5.6% i denne kretsen.

Følgende skolekretser vil få en negativ utvikling dersom det ikke blir etablert nye anlegg i kretsen i perioden 2015-20:

- Hoeggen
- Rosten
- Selsbakk
- Tonstad
- Åsheim

I **Handlingsplan for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 6** behovet for at det i alle skolekretser skal være etablert et minstemål av idrettsanlegg. *Etablering av idrettsanlegg i disse skolekretsene må derfor ha spesiell fokus framover.*

Østlige skolekretser

Også de østlige delene av kommunen står i fare for å få en negativ anleggsutvikling, selv om det er planlagt enkelte anlegg i disse kretsene. Eksempelvis er Ranheim en av de bydelene som har sterkest befolkningsvekst. Det trengs derfor ekstra innsats på anleggssida for å oppfylle dekningsgraden i dette området.

I **Handlingsplan for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler mål 5 et behov for å ta et krafttak for anleggsetablering i østlige deler av byen.

6. Spillemiddelsøkere – oversikt 2015

Nasjonale spillemidler er en viktig finansieringskilde for etablering av både idrettsanlegg og nærmiljøanlegg.

For at kommunen, idrettslagene og andre skal kunne søke Kulturdepartementet om spillemidler, eller idrettsfunksjonell godkjenning, er det et vilkår at anlegget inngår i PIF eller i vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet.

Storby- og pressområdemidler

Befolkningsveksten skaper behov for at det bygges nye idrettsanlegg dersom dagens anleggsdekning skal opprettholdes. KUD ønsker å trappe opp satsingen på anleggsutbygging i storbyene, eller befolkningstette områder og pressområder med sterkt økende folketall.

Av ”Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet -2014” framgår følgende:

Ordinære anlegg i kommuner definert som pressområder, kan få et tillegg på 15 % av ordinært tilskudd. Dette er aktuelt i tildelingsårene 2015 til og med 2018.

Trondheim er definert som pressområde, og kan derfor nyttiggjøre seg den ordningen.

For å sikre ivaretakelse av de som søker spillemidler i 2015, inngår nå søknadene for alle anlegg i PIF 2015-20. Dette gjelder spillemiddelsøkere både til ordinære idrettsanlegg (**vedlegg 7a**) og til nærmiljøanlegg (**vedlegg 7b**). Anleggene skal i tillegg være avmerket på kart som viser eksisterende og planlagte anlegg. **Se vedleggshefte II.**

Denne del av PIF må være gjenstand for en årlig rullering slik at spillemiddelsøkere til enhver tid inngår i gjeldende PIF.

7. Behovet for nye idrettsanlegg, 2015 – 2020

7.1 Befolkning per idrettsanlegg

Ved utgangen av 2014 var det 182.035 innbyggere i Trondheim. Denne befolkningen må dele på *en* arena for seiling og *en* hurtigløpsbane på skøyter. Samme befolkning har eksempelvis 11 turnsaler til rådighet, hvilket betyr 16.549 personer per turnsal. **Vedlegg 8a** gir oversikt over hvor mange innbyggere som må dele ulike typer anlegg. Tab. 7.1.1 gir noen eksempler på antallet mennesker per type anlegg:

Idrettsanlegg	Ant. anlegg	Antall innbyggere per anlegg i 2014
Skøyter - hurtigløpsbane	1	182.035
Svømmebasseng - store	2	91.018
Bowlinghall	3	60.678
Frisbeegolfanlegg	5	36.407
Tennisbaner	6	30.339
Sandvolleyball-baner	13	14.003
Innebandyflater	16	11.377
Idrettshall-flater	42	4.334
Fotball-flater kunstgress	52	3.501

Tab. 7.1.1: Antall personer per type idrettsanlegg. Noen eksempler.

7.2 Behovet for nye idrettsanlegg – opprettholde dekningsgrad

Trondheim trenger nye idrettsanlegg for å opprettholde tilbudet for en befolkning som øker og fordi idrett og fysisk aktivitet er en viktig fritidsaktivitet for mange mennesker, ikke minst barn og ungdom. I vedlegg 8a presenteres en oversikt over de største idrettene, antallet eksisterende anlegg og hvor mange anlegg som trengs for å opprettholde dagens dekning av anlegg i 2020.

Dekningsgrad er ikke et mål i seg selv. For mange typer anlegg er målet *flere anlegg enn det dekningsgraden tilsier*, da dagens tilbud er utilstrekkelig. Eksempelvis er det ikke tilstrekkelig at det kun etableres ett skateanlegg i perioden, selv om tab. 7.2.1. viser at det trengs ett nytt skateanlegg for å opprettholde dekningsgraden.

Det er i dette spørsmålet nødvendig å ha følgende to tanker i hodet samtidig:

- Å tilstrebe *minst like god dekningsgrad av en type anlegg i 2020 som i 2014*
- Å arbeide for *økt dekningsgrad for ulike idrettsanlegg*

Ønsket fra idretten er at dekningsgraden skal øke for alle typer anlegg.

Bare det å opprettholde dekningsgraden er for mange idrette krevende. En rekke anlegg må etableres. Vedlegg 8a viser at det er nødvendig å etablere minst **43 idrettsanlegg** for å opprettholde dekningsgraden i 2020. Inkludert i dette er bygging av minst 6.2 km lysløyper og 0.7 km rulleskiløype. I tabellen under gis noen eksempler på idretter og disses behov for nye anlegg i 2020, gitt dagens dekning.

Idrettsanlegg	Ant. anlegg 2014	Behovet for anlegg i 2020
Ishaller	3	1
Friidrettsanlegg	8	1
Langrennasanlegg	13	1

Volleyballbaner	21	2
-----------------	----	---

Tab. 7.2.1: Utvalg idretter og behovet for nye anlegg for å opprettholde dagens dekning

7.3 Aktuelt eierskap for nye idrettsanlegg

Ansvaret for å etablere de anleggene som trengs for å opprettholde dekningsgraden, er ikke gitt. Oversikten i **vedlegg 8a** gir et forslag til mulig fordeling av ansvaret for å bygge disse anleggene, ut i fra hva som har vært praksis til nå og ut i fra krav til økonomisk uttelling. Kanskje vil det være aktuelt for kommunen å etablere 17 av de 44 anleggene, mens idretten selv etablerer 27 av anleggene. Tabellen under gir en oversikt over de anleggene det kan være aktuelt at *kommunen* tar ansvaret for.

Idrettsanlegg	Ant. anlegg 2014	Behovet for anlegg i 2020	Kommunalt eierskap - aktuelt
Fotballflater	52	4-5	2
Friidrettsanlegg	8	1	1
Idrettshaller -flater*	42	3-4	2
Ishaller	3	0-1	1
Langrennsanlegg	13	1-2	1
Lysløyper	28.6 km	6.2 km	6.2 km
Rullestadianlegg	7.1 km	0.6 km	0.6 km
Sandvolleybaner	13	1-2	2
Skateanlegg	6	1	1
Skiskytingareana	3	0-1	1
Svømmebasseng -25m	2	0-1	1
Turn-basishaller	11	1	1
Sal for vektløfting + styrkeløft + kampsport	11	1	2
Antall anlegg			17

Tab. 7.3.1: Idrettsanlegg det kan være aktuelt for kommunen å etablere.

* Dekker behovet for spilleflater for badminton, basket, innebandy, volleyball

7.4 Hvilke idrettsanlegg er det behov for å etablere 2015-2020?

De fleste idretter har behov for nye anlegg eller ønsker anlegg eller flere anlegg.

For å komme fram til hvilke idrettsanlegg som bør prioriteres har vi sett på følgende:

- Idretter uten anlegg i dag (7.4.1)
- Idretter med meget stort behov for anlegg (7.4.2)
- Idretter med stort behov for anlegg (7.4.3)

7.4.1 Idretter uten anlegg i dag

Det er i kap. 3.1.3 gitt en oversikt over hvilke idretter som er uten anlegg og dette gjelder følgende idretter:

Fargeforklaring:

- Grønt** = anlegg under etablering
- Oransje** = anlegg i Trondheim kan være aktuelt
- Rosa** = interkommunalt anlegg eneste mulighet

Idretter uten anlegg		Status 2015-20
1	Aking (bob, skeleton)	Behov ikke meldt
2	Amerikanske ballidretter (amerikansk fotball, baseball, lacrosse, rugby)	Planer om nytt anlegg i Lade idr. park
3	Bandy	Leangen - etablering i 2015
4	Cricket	Behov innmeldt
5	Hundekjøring	Handlingsplan 2015-16
6	Luftsport	Interkommunalt anlegg?
7	Microcross	Aktuell etablering Heggedalmyra
8	Motorsport (bil, motorsykkel, radiostyrte biler)	Interkommunalt anlegg?
9	Terrengsykling	Planer i Granåsen (områdeplan)
10	Vannhopp	Handlingsplan 2015

Tab. 7.4.1 Idretter uten anlegg

For 4 av idrettene er anlegg i Trondheim under etablering/planlegging og vil forhåpentligvis bli etablert innen 2016. For 4 av idrettene kan anlegg i Trondheim være aktuelt, mens for de øvrige 2 er interkommunale anlegg eneste mulighet.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)** omhandler **mål 2.1** idretter uten anlegg.

7.4.2 Idretter med *meget stort behov* for anlegg

I vedlegg 8b gis en oversikt over en rekke idretter og deres behov for anlegg. Det å dele inn idretter etter anleggsbehov er en krevende øvelse, og det vil måtte bli en viss grad av skjønn. Det er allikevel gjort et forsøk på å gruppere idrettene etter hvor stort anleggsbehovet er. De idrettene som er helt *uten* anlegg har alle et meget stort behov for anlegg, men disse er omtalt i kap. 7.4.1 og blir holdt utenfor dette kapitelet.

Følgende idretter har et *meget stort behov* for flere anlegg:

Idretter med <i>meget stort behov</i> for anlegg		Status 2015-20
1	Bordtennis	Planlegges i Lade idr. park. Handl. plan 2015.
2	Fotball	22 planlagte fotballanlegg. 13 ferdigstilles i 2015. HP-2015: Dalgård KG
3	Idrettshall-idretter (eks. badminton, basket, håndball, innebandy, klatring, volleyball)	25 hallflater er planlagt.
4	Isidretter (ishockey, kunstløp, kortbane)	Handlingsplan 2016
5	Skating	Handlingsplan 2016
6	Svømming – store basseng	Handlingsplan 2016 – Husebybadet Handlingsplan 2018 nytt bydelsbasseng under arbeid
7	Tennis	Planlegges i Lade idr. park. Handl. plan 2015.

Tab. 7.4.2: Idretter med *meget stort behov* for anlegg

Kommentar til idrettene behov:

Bordtennis og **tennis** planlegger sambruksanlegg på Lade, sammen kampsport (Taek-wondo). I tillegg planlegges 4 utebaner for tennis på Lade. Dersom disse anleggene blir realisert vil det være et fint løft for disse tre idrettene, og de kan fjernes fra ”rødlista”. En reguleringsplan for Lade idrettspark er under arbeid.

I **Handlingsplanen for idrettsanlegg 2015 (kap.10.2)** er det ført opp midler til regulering av Lade idrettsanlegg.

Fotball-flater

Det har vært positiv utvikling for fotballen de siste årene. Antallet kunstgressflater har økt og tilbudet til barn og ungdom er blitt bedre. Allikevel: Fotball er en av de tre store idrettene i Trondheim og til tross for god utvikling de senere år, er det behov for fortsatt fokus på utvikling av fotballflater. I tillegg til å se på antallet er det for denne idretten viktig å se på lokalisering, eller *hvor* det trengs flere flater.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)** omhandler **mål 6.2** etablering av fotballflater i ungdomsskolekretsene.

Idrettshall-idretter

På samme måte som for fotballanlegg så har det vært en fin utvikling for hallidrettene de siste årene. Men, selv om antallet idrettshaller er relativt sett høyt, så er behovet fortsatt meget stort. Håndball er den andre store idretten i Trondheim, og behovet for flere håndballflater er stort. I tillegg er det en rekke andre hallidretter som også mangler hallflater og tilrettelegging for disse idrettene.

Det er derfor fortsatt stor fokus på bygging av nye idrettshaller, og at disse blir tiltrettelagt for både håndball og andre hallidretter, eksempelvis badminton, basket, innebandy, klatring og volleyball (vedlegg 8b). I tillegg er det viktig å se på *hvor* det er behov for disse hallene, og da må de ungdomsskolekretsene som i dag er uten idrettshall, eller de bydelene med få haller, komme høyt på prioriteringslista.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 6.1** etablering av idrettshaller i ungdomsskolekretsene.

Ishall-idrettene

Det er 3 ishaller i Trondheim, pluss en privat curlinghall. Det er ishockey, kunstløp og kortbaneskøyting som bruker ishallene. Alle idrettene melder om sprengt kapasitet og at behovet for en 4. ishall i Trondheim er stort. Idrettsrådet har satt ny ishall på plass 19 på sin prioriteringss liste (vedlegg 9), og da fortrinnsvis som et interkommunalt anlegg.

Det er ikke satt av midler til ny ishall i planperioden, men det foreligger et politisk vedtak om utredning av Tillertomta. Det er på denne tomta det kan være aktuelt å etablere ny ishall, i tillegg til andre anlegg. Av flere grunner, ikke minst det at bydel sør kommer dårlig ut i analysen over dekningsgrad for idrettsanlegg, så haster det med å komme i gang med denne utredningen.

I **Handlingsplanen for idrettsanlegg (kap.10.4)** er det ført opp at Tillertomta skal utredes i 2016 (uten finanseiring). Dersom midler foreligger kan det være aktuelt å starte arbeidet allerede i 2015.

Skating

Skating kan være både en idrett (søker om oppbakning i NIF) og en egenorganisert nærmiljøaktivitet. Det er en relativt sett ny idrett, men en idrett med bred appell hos ungdommen, og en idrett i vekst. Lokaliseringen av skateanlegg er krevende da aktiviteten medbringer noe støy. Samtidig ønsker brukerne en urban lokalisering av anlegg. De

skateanleggene som fins i dag, er alle nærmiljøanlegg. Det mangler et fullverdig idrettsanlegg for skating.

I **Handlingsplanen for idrettsanlegg (kap.10.4)** er prosjektering av skateanlegg lagt inn på planen for 2016, med etablering i 2016 (uten finansiering). Idrettsrådet har skateanlegg på 4.plass på sin prioriteringsliste for 2015.

Svømming

Det er 2 store svømmehaller i Trondheim. Når det gjelder svømmehalldekning ligger Trondheim dårligst an sammenliknet med de andre større byene i landet. Det er derfor en prioritert oppgave å få etablert ny svømmehall i planperioden. I tillegg vil en rehabilitering av Husebyhallen gi et verdifullt løft for dette populære idrettsanlegget. Pirbadet utreder for tiden løsninger for å etablere et opplæringsbasseng i sitt anlegg. Anlegget er tenkt finansiert av Trondheim kommune og brukt til svømmeopplæring for skolebarn i byen.

Også dykking har behov for mer kapasitet innendørs, og ser behovet i ny svømmehall

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)** omhandler **mål 4** bedring av forholdene for vannidrettene. Svømming er en viktig del av disse idrettene.

I **Handlingsplanen for idrettsanlegg (kap.10.4)** er rehabilitering av Husebybadet satt opp på prioriteringslista i 2016 (uten finansiering) og oppstart prosjektering nytt bydelsbasseng i østbyen i 2018 (finansiering).

7.4.3 Idrettsanlegg det er *stort behov* for

Oversikt over de idretter som har *stort behov for anlegg* framgår også av **vedlegg 8b** (merket med oransje). For å gjøre analysen enklere er disse idrettene gruppert etter hvilke typer anlegg som etterspørres. Tab. 7.4.3 viser disse hovedkategoriene anlegg og hvilke idretter som er brukere av slike anlegg. I tillegg er det angitt hvilke konkrete planer om tiltak for nye anlegg som fins.

Idrettsanlegg - kategori		Idretter	Status 2015-2020
Innendørs	Idrettshaller	Badminton, Basket, Innebandy	Hallidrettene omtalt i kap.7.4.2 Behov for etablering av mindre haller. Behov for etablering av mindre hall/saler. Sambruk i andre bygg?
		Klatring, Buldring, Volleyball	
	Mindre haller - middels takhøyde	Boksing	
		Cheerleading, Dans	
		Kampsport – øvrig	
		Roller Derby, Squash	
		Turn	
	Mindre hall/sal lav takhøyde	Biljard (snooker)	
		Bryting, Fekting	
		Styrkeløft, Vektløfting	
	Skytehall	Skyting	Mulig lokalisering i Granåsen, kjeller i nytt arenabygg til VM 2021. Handlingsplan 2017.
	Bowlinghall	Bowling	
	Skøytehall	Skøyter – hurtigløp	Planer om tak over ny hurtigløpsbane på Leangen, Handlingsplan 2019
Utendørs	Landareal	Bueskyting	
		Friidrett	Planer i Dragvollområdet og evt. Tillertomta, Handlingsplan 2016
		Frisbeegolf	
		Landhockey	
		Rulleski	Videre utvikling i Granåen, HP-2015-2016 og Skianlegg Øst, Handlingsplan 2016
		Rulleskøyter	
		Rytter- / hestesport	

Idrettsanlegg - kategori		Idretter	Status 2015-2020
		Sandvolleyball	Planer om flere baner i Lade idr. park
	Vannanlegg	Kajakk, Roing	Skansen marina Handlingsplan 2015
	Skianlegg	Alpint/rekrutt/skileik	Gråkallen skipark under planlegging Handlingsplan 2016. Stokkanbakken, behov rehabilitering, . Handlingsplan 2017 Skileikbakker under planlegging (nærmiljøanlegg).
		Langrenn, Skiskyting	Planer om Skianlegg ØST Handlingsplan 2015. Reguleringsstart i 2015.

Tab. 7.4.3 Idrettsanlegg det er *stort behov* for.

Innendørs anlegg

Oversikten i tab. 7.4.3 viser at det er stort behov for etablering av **mindre haller/saler**. Et stort antall innendørs idretter benytter slike anlegg i utøvelse av sin idrett.

I tillegg er det stort behov for **turnhaller og basishaller med apparater**. Dette er anlegg som også andre idretter enn turn kan benytte i sitt treningsarbeid. Jfr. intensiv bruk av basishallen i Toppidrettssenteret i Granåsen.

Bowling har lenge etterspurt et anlegg for sin idrett, og mener det er grunnlag for stor rekryttering til bowling, både som idrett og positiv aktivitet i nærmiljøet, dersom det blir etablert en bowlinghall. Bruken av kommersielle haller blir for kostbart for de som skal utøve idrett.

Utendørs anlegg

Det arbeides med å skaffe arealer til anlegg for flere utendørs idretter, eksempelvis bueskyting, frisbeegolf, landhockey og rulleskøyter.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)** omhandler **mål 3** behovet for å legge flere idretter til de kommunale idrettsparkene. I tillegg må andre arealer vurderes.

8. Idrettsrådets prioritering av nye idrettsanlegg

Idrettsrådet i Trondheim (IRT) er idrettens paraplyorganisasjon i Trondheim. Idrettsrådet har en samarbeidsavtale med Trondheim kommune hvor prinsipper for smarbeidet mellom kommunen og idretten er nedfelt.

På bakgrunn av idrettens innspill til IRT om behov for anlegg, utarbeider IRT årlig en oversikt over prioriterte idrettsanlegg i Trondheim, PRIOR-lista. Idrettsrådets lister for 2015 framgår av **vedlegg 9**.

På lista er de idrettsanleggene som er tatt med i **Handlingsplanen for idrettsanlegg**, markert med grønn farge. I tillegg er de anleggene som er tenkt å være interkommunale anlegg, merket med rosa farge.

Idrettsrådets prioritiseringsliste består av følgende deler:

- **Større idrettsanlegg** – inkludert interkommunale anlegg – **vedlegg 9a**
Dette er anlegg som krever større investeringer.
- **Mindre idrettsanlegg**
Dette er anlegg som krever mindre investeringer, relativt sett til de aktivitetsmulighetene som skapes. **Vedlegg 9b.** Mange av disse er nærmiljøanlegg og vil bli omtalt i PIF-III
- **Skoleanlegg**
Dette er haller som blir foreslått etablert i forbindelse med bygging av nye skoler – **vedlegg 9c.**

Ved utarbeidelse av handlingsplan for idrettsanlegg er idrettsrådets liste lagt til grunn.

9. Visjon, mål og suksesskriterier, 2015-20

9.1 Kommuneplanens samfunnsdel – overordnede mål

Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) (vedtatt 10.06.10) har fire hovedmål med delmål. Dette er overordnede mål som også idrettsforvaltningen må ta utgangspunkt i når de skal sette mål for hvordan man kan stimulere til idrett og fysisk aktivitet i Trondheim.

Hovedmålene i KPS gjengitt i tab. 9.1.1 og i tillegg er delmålene med størst relevans til idrettsområdet gjengitt. Det er videre gitt en oversikt over hvordan delmålene i KPS henger sammen med idrettens samfunnsansvar og målene i PIF.

Kommuneplanens mål			Sammenheng; mål i KPS og PIF
Hovedmål	Delmål		
1. I 2020 er Trondheim en internasjonal anerkjent teknologi og kunnskapsby	1.1	I 2020 har barn og unge i Trondheim kompetanse som styrker dem i møtet med framtidas utfordringer	Idrett og fysisk aktivitet kan bidra til at barn og unge står bedre rustet til å møte fysiske og mentale utfordringer. (Mål 2+6)
	1.3	I 2020 er Trondheim Norges mest attraktive by for studenter og forskere	God tilgang på arealer for fysisk aktivitet og ulike idrettsanlegg gjør Trondheim enda mer attraktiv for denne målgruppen. (Mål 8)
	1.5	I 2020 skjer Trondheimsregionens vekst og verdiskapning i et samvirke mellom forskning, kultur, næringsliv og offentlig sektor	Anleggstilbuddet blir bedre ved samvirke mellom offentlige og private aktører. Bedre anlegg kan bidra til økt trivsel og energi som igjen kan gi verdiskapning i kommunen. (Mål 2+6)
2. I 2020 er Trondheim en bærekraftig by, der det er lett å leve miljøvennlig	2.2	I 2020 skal Trondheim være et lavenergisamfunn	Tilstreber at idrettsanleggene skal være energieffektive. Samlokalisering av anlegg må tilstrebes for å utnytte energien bedre. (Mål 11)
	2.3	I 2020 skal Trondheim ha en fysisk byuforming som fremmer livskvalitet og helse	Arealer og idrettsanlegg lokalisert der folk bor gir redusert transportbehov og lettere tilgang. Anlegg for konkurranseidrett bør legges nær kollektivtrafikkårer og gang-sykkelveinett. (Mål 1+2)
3. I 2020 er Trondheim en inkluderende og mangfoldig by	3.1	I 2020 opplever barn og unge i Trondheim trygghet i hjem, barnehage, skole og fritid	Arealer og idrettsanlegg der folk bor, og nær skolen, gir gode aktivitetsmuligheter for barn og unge. (Mål 1+2)
	3.2	I 2020 er Trondheim en god by å bli gammel i	Muligheter for fysisk aktivitet for folk i alle aldersgrupper, med ulik fôrlighet og med ulik kulturell bakgrunn gir økt livskvalitet for alle. (Mål 7)
	3.3	I 2020 er Trondheim en flerkulturell by der det er godt å bo som innvandrer	
	3.6	I 2020 er sosiale helseforskjeller i Trondheim redusert	Idrettsanlegg der folk bor, bidrar til trivsel og livslyst og bidrar til utjevning av sosiale helseforskjeller (Mål 1+2+7)
	3.7	I 2020 er byens ulike arenaer tilrettelagt for mangfoldet i byen	Tilstreber å tilrettelegge idrettsanleggene for ulike typer behov og et mangfold av idretter. (Mål 2+7)
4. I 2020 er Trondheim kommune en aktiv samfunnsutvikler og en attraktiv arbeidsgiver	4.6	I 2020 deltaar kulturlivet, næringslivet og frivillige organisasjoner sammen med kommunen i utviklingen av bysamfunnet	Det er et nært samarbeid mellom kommunen og idrettens organer og aktører om utvikling av idrettsanlegg og tilbuddet innen fysisk aktivitet. (Mål 2+6)

Tab. 9.1.1: Hovedmål og delmål – kommuneplanens samfunnsdel (2010) – relatert til Ifs mål.

9.2 Visjon for idrett og fysisk aktivitet

Visjonen i PIFF 2009-2016 er ”*Idrett og fysisk aktivitet for alle*”. Denne visjonen foreslås delvis videreført, men i en noe justert form.

For perioden 2015-2020 er følgende visjon for idrett og fysisk aktivitet i Trondheim formulert:

Trondheim - byen hvor ”idrett for alle” er realisert.

Strategisk analyse

For å teste hva som er nå-situasjonen og de viktigste interne og eksterne faktorene som påvirker oppnåelsen av hovedmålet (visjonen) er det utført en enkel strategisk analyse (SWOT-analyse).

Denne viser noen interne styrker og svakheter som kan påvirke måloppnåelsen og hva som er de eksterne truslene og mulighetene knyttet til måloppnåelse.

Analysen er tatt med i **vedlegg 10**.

9.3 Mål og delmål for idrettsforvaltningen, 2015-2020

En rekke føringer fra statlig, regionalt og kommunalt hold står bak forslaget til mål for det videre arbeidet med idrettsforvaltningen i Trondheim. Eksempler på slike føringer er statens og fylkeskommunes oppfordring om å satse på barn og unge, det er Trondheim kommunes overordnede mål (kap. 9.1), den visjonen som er satt for idrettsarbeidet (kap.9.2), den statusen for idrettens vilkår i Trondheim som er utarbeidet (vedlegg 1-9) og de oppgavene som er tillagt kommunens idrettsforvaltning (kap.2.2). På bakgrunn av dette er følgende 12 *mål med tilhørende delmål* for idrettsforvaltningen i Trondheim foreslått, for planperioden 2015-2020:

Mål med tilhørende delmål:

1. Tilstrekkelig areal til etablering av idrettsanlegg er sikret

- 1.1 Ved rullering av kommuneplanens arealdel (KPA) er behovet for areal til idrettsanlegg innmeldt.
- 1.2 I nye byggeområder er tilstrekkelig areal satt av til idrettsaktivitet.
- 1.3 Ved bygging av kommunale bygg skal sambruk mellom hovedformålet og idrett være vurdert.

2. Idrettslag med aktive utøvere i Trondheim, har innen 2020 anlegg eller tilgang til anlegg, for sin idrett.

- 2.1 Det er klargjort hvilke idretter som kan forvente eget anlegg i Trondheim.
- 2.2 Kommunen støtter aktivt opp om lagenes anleggsutbygging.
- 2.3 Det er klargjort hvilke idretter som må tilstrebe interkommunalt anlegg.

3. Kommunens idrettsparker er videreutviklet til å inneholde anlegg for flere idretter og for egenorganisert aktivitet

- 3.1 Granåsen idrettspark.
- 3.2 Lade idrettspark.
- 3.3 Leangen idrettspark.
- 3.4 Dalgård idrettspark .

4. Forholdene for vannidrettene er bedret

- 4.1 Arbeidet med et nytt bydelsbasseng er avklart.
- 4.2 Husebybadet er videreutviklet.
- 4.3 Skansen marina og Grilstad marina er blitt byens sentra for vannidrettene.

5. På østsida av byen er det foretatt et krafttak for å etablere flere idrettsanlegg.

Følgende anlegg er avklart:

- 5.1 Arbeidet med nytt skianlegg ØST (stasjon, løyper etc).
- 5.2 Tilrettelegging for et nytt, komplett idrettsanlegg på Dragvoll.
- 5.3 Rehabilitert Stokkan alpinbakke.

6. I alle ungdomsskolekretsene er et minstemål av idrettsanlegg etablert.

- 6.1 Minst en idrettshall (enten i egen krets eller i nabokretsen)
- 6.2 Minst 2 kunstgressflater (11-er, 9-er eller 7-er)
- 6.3 Minst ett anlegg for egenorganisert aktivitet er etablert, helst i nærheten av skole.

7. Idrettsanleggene er tilgjengelige for alle grupper innbyggere

- 7.1 Idrettsanleggene er universelt utformet og flere anlegg kan benyttes av funksjonshemmede.
- 7.2 Flere nye nordmenn bruker idrettsanleggene.
- 7.3 Det er satt av tid til egenorganisert aktivitet i alle kommunale idrettsanlegg.

8. Attraktive idrettsanlegg som styrker Trondheim som teknologi- og kunnskapsby og Nordens beste studieby

- 8.1 Et nytt idrettsbygg for studentidretten er realisert innen 2017
- 8.2 Det er god tilgang på utendørs idrettsanlegg og joggeløyper etc. i kunnskapsaksen
- 8.3 Trondheim har god tilrettelegging for toppidrett og utdanning

9. Trondheim er førstevalget som vertsby for idrettsarrangementer

- 9.1 Kommunen har lagt til rette for at idretten skal øke innsatsen for å skaffe flere idrettsarrangementer til byen.
- 9.2 Store idrettsarrangementer har et sidearrangement med fysisk aktivitet for barn og ungdom.

10. Kommunens investeringsprosjekter innen idrett holder budsjetttramme og tidsplan

- 10.1 Bestillerollen er tydeliggjort med forbedrete rutiner.
- 10.2 I alle større utbyggingsprosjekter er det stilt sterke krav til kompetanse og gjennomføringskraft.
- 10.3 Prosjekteringen av nye idrettsanlegg skal inneholde en livsløpsanalyse for anlegget.

11. Kommunens idrettsanlegg er godt vedlikeholdte, kostnadseffektivt driftet og miljøeffektive.

- 11.1 Kommunale idrettsanlegg er rehabilert og godt vedlikeholdt.
- 11.2 Kommunale idrettsanlegg er driftet på en kostnadseffektiv måte.
- 11.3 Kommunale idrettsanlegg er energieffektive.
- 11.4 Kommunale idrettsparker er miljøsertifiserte innen 2020.

12. Ekstern informasjon og kommunikasjon om idrettsanlegg og idrettstilbudet er forbedret.

- 12.1 Kommunens nettsider innen idrett og friluftsliv er utviklet og forbedret.

12.2 Antallet venner av Facebooksidene til idrett og friluftsliv har økt med 100% fra 2014 til 2016.

9.4 Suksesskriterier 2015-20

Ved endt planperiode i 2020 er det nødvendig å foreta en evaluering av mål og resultatoppnåelse. Er vi kommet nærmere idealet om ”Trondheim – byen hvor idrett for alle er realisert”?

Har vi nådd de hovedmål og de delmål vi har satt for planperioden?

Hvordan kan vi ”måle” om vi er kommet nærmere, at vi er på riktig veg?

Til støtte i dette evalueringssarbeidet er det satt følgende kvantitative suksesskriterier for 2015-2020:

1. Antallet idrettsanlegg i kommunen er økt med 25% fra 2015 til 2020

2. Økt anleggskapasitet inkluderer følgende nye anlegg:

- Arbeidet med nytt bydelsbasseng er i gang
- Trondheim Spektrum får en betydelig kapasitetsutvidelse for innendørs breddeidrett - og er samtidig klargjort for EM i håndball 2020
- Granåsen utvikles til et topp moderne hverdagsanlegg for mange idretter, og klargjøres samtidig til et nytt VM på ski
- 15 idrettshallflater
- 20 fotballflater - kunstgress
- 10 anlegg for mindre idretter (eks basishall, klatrehall, kampsport etc.)

3. Medvirkning i minst 2 interkommunale anlegg.

10. Handlingsprogram idrett, 2015-2020

Med utgangspunkt i de mål og delmål som er beskrevet i kap. 9.2, og de suksesskriterier som er formulert i kap. 9.3, er det utarbeidet et handlingsprogram for idrett. Handlingsprogrammet vil være et viktig redskap for politikerne, idrettsforvaltningen i kommunen og idretten.

Handlingsprogrammet for idrett består av følgende 6 deler:

Kap. 10.1: Handlingsplan for idrettsforvaltningen

Kap. 10.2: Handlingsplan idrettsanlegg 2015 – finansiering avklart

Kap. 10.3: Handlingsplan idrettsanlegg 2016-18 – finansiering avklart

Kap. 10.4: Handlingsplan idrettsanlegg 2016-18 – finansiering ikke avklart

**Kap. 10.5: Handlingsplan idrettsanlegg fra 2019 og utover -
finansiering ikke avklart**

**Kap. 10.6: Handlingsplan interkommunale idrettsanlegg fra 2015 og utover-
finansiering ikke avklart**

Grunnlaget for prioritering av nye idrettsanlegg er følgende:

- Kommuneplanens arealdel og samfunnsdel
- Kommunens handlings- og økonomiplan 2015-18 (vedtatt desember 2014)
- De innledende kapitlene i denne planen (kap 1-8).
- Mål for idrettsarbeidet i Trondheim kommune 2015-20 (kap 9)
- Status anleggssituasjonen (vedlegg 1-7)
- Idrettsrådets prioritiseringslister for større anlegg, mindre anlegg og skoleanlegg (vedlegg 8)

10.1: Handlingsplan for idrettsforvaltningen

I handlingsplanen er mål og delmål gjentatt, og i tillegg er det utarbeidet konkrete tiltak som skal bidra til å oppfylle de målene som er satt. Det er angitt forslag til ansvarlig enhet og tidsplan for gjennomføring av tiltakene.

Ved planperiodens slutt vil det med utgangspunkt i de resultater som er oppnådd, bli gitt en evaluering av resultatene og en vurdering av måloppnåelse.

Mål	Delmål (kortform)	Tiltak			Tids- plan
			Tiltak	Ansv.	
1	Tilstrekkelig areal til etablering av idrettsanlegg er sikret.	1.1 Ved rullering av kom.planens arealdel (KPA) er behovet for areal til idr. anlegg innmeldt.	1.1.1 Utarbeide plan for hvilke idrettsanlegg som det er behov for, i hvilke bydeler	IF	2016
			1.1.2 Utarbeide oversikt over arealbehovet knyttet til planlagte idrettsanlegg 2015-20.	IF	2016
		1.2 I nye byggeområder er tilstrekkelig areal satt av til idrettsanlegg.	1.2.1 Ved planlegging av nye byggeområder skal alltid arealer til idrett og fysisk aktivitet tas inn.	BP	Kont.
		1.3 Ved bygging av kom. bygg skal	1.4.1 Utarbeide politisk sak om hvordan sambruk mellom idrett og andre formål skal oppnås.	IF	Kont

Mål	Delmål (kortform)	Tiltak			Tids- plan
			Tiltak	Ansv.	
	sambruk mellom hoved-formålet og idrett være vurdert.		når nye bygg og anlegg planlegges.		
2	Idrettslag med aktive utøvere i Trondheim, har innen 2020 anlegg, eller tilgang til anlegg, for sin idrett.	2.1 Det er klargjort hvilke idretter som kan forvente eget anlegg i Trondheim. 2.2 Kommunen støtter aktivt opp om lagenes anleggsutbygging. 2.3 Det er klargjort hvilke idretter som må tilstrebe inter-kommunalt anlegg.	2.1.1 Utarbeide plan for hvordan de idrettene som mangler anlegg kan skaffes anlegg. 2.1.2 Utarbeide sak om behovet for flere idrettsparkar og forslag på hvor disse skal lokaliseres. 2.2.1 Utrede modeller for hvordan kommunen kan støtte anleggsetablering i regi av lagene (støtte til regulering, bygging, grad av prosentvis støtte, driftsstøtte etc.). Utarbeide kriterier for slik støtte. 2.3.1 Utarbeide plan for utvikling av interkommunale anlegg. Følgende elementer må inngå; aktuelle anlegg, aktuell lokalisering, plan for finansiering.	IF IF IF finans	2015 2017 2015
3	Kommunens idrettsparkar er videreutviklet til å inneholde anlegg for flere idretter og for egen-organisert aktivitet.	3.1 Granåsen idrettspark. 3.2 Lade idrettspark. 3.3 Leangen idrettspark. 3.4 Dalgård idrettspark.	3.1.1 Ved VM-tildeling lages egen plan for hvilke VM-anlegg som kreves. 3.1.2 Utarbeide plan for hvordan Granåsen idrettspark kan huse flere idretter. 3.1.3 Gjennomføre anleggsutbygging i Granåsen idrettspark i tråd med prioriteringen i PIF. 3.2.1 Utarbeide plan for hvordan Lade idrettspark kan huse flere idretter. 3.2.2 Gjennomføre anleggsutbygging i Lade idrettspark i tråd med prioriteringen i PIF. 3.3.1 Utarbeide plan for hvordan Leangen idrettspark kan huse flere idretter. 3.3.2 Gjennomføre anleggsutbygging i Leangen idrettspark i tråd med prioriteringen i PIF. 3.4.1 Utarbeide plan for hvordan Dalgård idrettspark kan huse flere idretter. 3.4.2 Gjennomføre anleggsutbygging i Dalgård idrettspark i tråd med prioriteringen i PIF.	VM IF IF Kont. IF IF Kont. IF IF Kont. IF IF Kont.	2015 2016 2015 2016 2017 2017 Kont. 2017 2017 Kont.
4	Forholdene for vannidrettene er bedret	4.1 Arbeidet med et nytt bydelsbasseng er avklart. 4.2 Husebybadet er videreutviklet. 4.3 Skansen marina og Grilstad marina er blitt byens sentra for vannidrettene.	4.1.1 Avklare lokalisering av bydelsbasseng 4.1.2 Oppstart prosjektering av nytt bydelsbasseng. 4.2.1 Gjennomføre utviklingen av Husebybadet i tråd med prioriteringen i PIF. 4.3.1 Ferdigstille helhetsplanen for Skansen marina 4.3.2 Gjennomføre utviklingen Skansen i tråd med prioriteringen i PIF.	IF IF	2018 2017 Kont. IF 2015 IF Kont.
5	På østsida av byen er det foretatt et krafttak for å etablere flere idrettsanlegg. Følgende anlegg er avklart:	5.1 Arbeidet med nytt skianlegg ØST (stadion, løyper etc). 5.2 Komplett idrettsanlegg for fotball, friidrett, hallidretter og andre idretter. 5.3	5.1.1 Avklare egnet areal for etablering av ny skistadion ØST, i området Lohove-Stentrøa. 5.1.2 Gjennomføre etableringen av skianlegg ØST i tråd med prioriteringen i PIF. 5.2.1 Gjennomføre analyse av hvilke typer anlegg som kan være del av et større idrettsanlegg i Dragvollområdet 5.3.1 Utarbeide plan for rehabilitering av Stokkan	IF IF IF	2015 Kont. 2016 2015

Mål	Delmål (kortform)	Tiltak			Tids- plan
			Tiltak	Ansv.	
	Rehabilitert Stokkan alpinbakke.		alpinbakke, inkl. eierforhold, kostnadsanalyser, finansieringsplan, tidsplan etc		
6	I alle u-skolekretser er et minstemål av idrettsanlegg etablert.	6.1 Minst en idrettshall (enten i egen eller i nabokretsen).	6.1.1 Med bakgrunn i kartleggingen av hallar i skolekretsene; utarbeide en plan for hvor utbygging av idrettshaller skal skje. Planen legges til grunn for årlig rullering av PIF.	IF	2015
		6.1.2 Gjennomføre etableringen av flere idrettshaller i tråd med prioriteringen i PIF.	IF	Kont.	
		6.2 Minst 2 kunstgressflater (11-er, 9-er eller 7-er).	6.2.1 Med bakgrunn i kartleggingen av fotballflater i skolekretsene; utarbeide en plan for hvor utbygging av skal skje. Planen legges til grunn for årlig rullering av PIF.	IF	2015
		6.2.2 Gjennomføre etableringen av flere fotballflater i tråd med prioriteringen i PIF.	IF	Kont.	
7	Idrettsanleggene er tilgjengelige for alle grupper innbyggere.	7.1 Idrettsanleggene er universelt utformet og flere anlegg kan benyttes av funksjonshemmede.	7.1.1 Utarbeide en plan for hvordan de kommunale idrettsanleggene kan bli universelt tilrettelagt.	IF	2016
		7.1.2 Utarbeide en plan for hvordan funksjonshemmede kan benytte flere kommunale idrettsanlegg.	IF	2016	
		7.2 Flere nye nordmenn bruker idrettsanleggene.	7.2.1 Utarbeide en plan for hvordan ulike etniske minoriteter kan stimuleres til idrettsaktivitet.	IF IRT STIK	2015
		7.3 Det er satt av tid til egenorganisert aktivitet i alle kommunale idrettsanlegg.	7.3.1 Ved fordeling av treningstid i kommunale idrettsanlegg skal det settes av tid til egenorganisert aktivitet og til "Åpen hall".	IF	Fra 2015
8.	Attraktive idrettsanlegg styrker Trondheim som teknologiby, kunnskapsby og Nordens beste studieby	8.1 Et nytt idrettsbygg for studentidretten er realisert innen 2017.	8.1.1 Avklare tomt og konsept for nytt idrettsbygg for studentene.	SIT	2015
		8.2 Det er god tilgang på idrettsanlegg og joggeløyper etc. i kunnskapsaksen	8.2.1 Sikre at det settes av areal og planlegges nye idrettsanlegg i kunnskapsaksen ved samling av campus (ref delmål 1.1 og 1.2).	IF	2016
			8.2.2 Avklare etterbruk av idrettsbygget på Dragvoll (ref mål 5, tiltak 5.2.1).	SIT IF	2016
			8.2.3 Sørge for samhandling mellom SIT, IF og studentidrettslagene om utvikling av joggeløyper i kunnskapsaksen	SIT IF IRT	2016
		8.3 Trondheim har god tilrettelegging for toppidrett og utdanning	8.3.1 Utarbeide oversikt over hvilke anlegg som er avgjørende for satsing på toppidrett i kombinasjon med utdanning	IF NTNU STIK OLT	2016
9	Trondheim er førstevælgte som vertsbyp for idrettsarrangementer	9.1 Kommunen har lagt til rette for at idretten skal øke innsatsen for å skaffe flere idrettsarrangementer til byen.	9.1.1 Utarbeide et notat om hvordan idretten skal kunne øke innsatsen for å skaffe flere idrettsarrangementer til byen.	IF Idr. råd STIK	2016
		9.2 Store idrettsarrangementer har et sidearrangement med fysisk aktivitet for barn og ungdom.	9.2.1 Utarbeide en "idesamling" for hva som kan være innholdet i sidearrangementer for barn og ungdom, knyttet til store idrettsarrangementer.	IF K/N flere	2016

Mål	Delmål (kortform)	Tiltak			Tids- plan
			Tiltak	Ansv.	
10 Kommunens investeringsprosjekter innen idrett holder budsjettramm og tidsplan	10.1 Bestillerrollen er tydeliggjort med forbedrete rutiner.	10.1.1	Utarbeide forbedret beskrivelse av hvilke kriterier og rutiner som skal følges ved bestilling av byggeprosjekter	IF	2015
	10.2 I alle større utbyggingsprosjekter er det stilt sterke krav til kompetanse og gjennomføringskraft.	10.2.1	Etablere nye rutiner, sikre god kompetanse i alle ledd for å gjennomføre komplekse utbyggingsprosjekter.	IF UE Finans	Kont.
	10.3 Prosjekteringen av nye idrettsanlegg skal inneholde en livsløpsanalyse for anlegget.	10.3.1	Ved bestilling av byggeprosjekter skal det stilles krav om utarbeidelse av en livsløpsanalyse for anlegget.	IF	Kont.
11 Kommunens idrettsanlegg er godt vedlikeholdt, kostnadseffektivt driftet og miljøeffektive.	11.1 Kommunale idrettsanlegg er rehabilert og godt vedlikeholdt.	11.1.1	På bakgrunn av tilstandsanalyser vedr. kommunale idrettsanlegg, skal det lages en plan og en politisk sak om rehabilitering/vedlikehold av kommunale idrettsanlegg.	T.E	2016
	11.2 Kommunale idrettsanlegg er driftet på en kostnadseffektiv måte.	11.2.1	Utarbeide et notat om hvordan kommunale idrettsanlegg kan driftes på en mest mulig kostnadseffektiv måte	Bydrift T.E	2015
	11.3 Kommunale idrettsanlegg er energieffektive.	11.3.1	Bidra til oppfølging av kommunens energi- og klimahandlingsplan.	T.E	Kont.
		11.3.2	Alle kostnadseffektive tiltak som er registrert skal gjennomføres.	T.E	2018
	11.4.1	For alle nye idrettsanlegg skal energieffektivitet vektlegges og passivhusstandard tilstrebtes.	T.E	Kont.	
12 Ekstern informasjon og kommunikasjon om idrettsanlegg og idrettstilbuddet er forbedret	12.1 Kommunens nettsider innen idrett og friluftsliv er utviklet og forbedret.	12.1.1	Utarbeide plan for hvordan nettsidene innen idrett kan forbedres	IF	2015
	12.1.2	Sørge for at statusen over idretter og idrettsanlegg blir tilgjengelig på nettet.	IF	2016	
	12.2 Antallet venner av Facebook-sidene til idrett og friluftsliv har økt med 100% fra 2014 til 2016.	12.2.1	Tilstrebe økt kvalitet på enhetens Facebooksider.	IF	Kont.

Tab. 10.1:Handlingsplan for idrettsforvaltningen 2015-20

10.2 Handlingsplan idrettsanlegg, 2015 – finansiering avklart

Forslag til handlingsplan for etablering av nye idrettsanlegg for 2015, framgår av tab. 10.2. I planen er 13 nye anlegg satt opp i prioritert rekkefølge.

Samtlige anlegg i handlingsplanen ligger inne i rådmannens handlings- og økonomiplan for 2015.

År	Hvor?	Pri	Delanlegg	Kommunens oppgave	Budsj. 2015 (øk.plan) mill.kr	Kostnader- kommunale totalt mill. kr.	Idr- råd. pri
2015	Granåsen idrettspark	1	Hundekjørings- løype	Finansiere og etablere løype (to trinn – 2015 og 2016)	1	3	1
		2	VM ski 2021	Planlegging – prosjektering	5	100	20
		3	Rulleskiløype – trinn 2	Regulering trinn 2 (Prosjektering og etablering i 2016)	1	16.5	20
	Heimdals- hallen	4	Rekkefølgekrav	Rekkefølgekrav omgivelser – rest	6.9	22.2	-
	Utleirahallen	5	Erverv	Erverv av grunn	23	23	-
			Rekkefølgekrav	Rekkefølgekrav omgivelser – rest	12	27	-
	Lade idrettspark	6	Stor kunstgressflate	Prosjektering ferdigstilt 2014 Opparbeiding av banen	13	19.6	1 2014
		7	Tennishall Bordtennisanlegg Kampsportanlegg	Regulering.	1	1	2
			Utebaner og garderobebygg	Finansiering av utebaner og garderobe. Avsatt 16 mill i 2016-17	6	16	-
		8	Kunstgressbane	Restarbeider fra etableringen i 2014	0.5	6.0	-
	Dalgård idrettspark	9	Kunstgressbane	Ferdigstille nytt KG-dekke i 2015	5.0	6.5	-
	Leangen idrettspark	10	Hurtigrøpsbane	Restarbeider fra byggingen i 2014	2.9	46.9	2013
		11	Ungdomshallen	Etablering tribune – i samarbeid med Ishockeykretsen	0.7	0.7	-
	Strindmarka -utkanten	12	Skiarena ØST	Regulering.	1	1	14
	Kyvatnet	13	Vannhoppanlegg	Erstatning av tidl. anl. Jonsvatnet. Kom.tekn. finans. Nytt anlegg (pol. vedtak)	Kom. tekн.	Kom. tekн.*	16
					79		

Tab. 10.2: Handlingsplan etablering av idrettsanlegg - 2015

* Jfr. Bystyrevedtak av 1994 hvor erstatning for Jonsvatnet skulle finnes

10.3 Handlingsplan idrettsanlegg, 2016-2018 – finansiering avklart

Forslag til handlingsplan for etablering av nye idrettsanlegg i perioden **2016-18**, framgår av tab. 10.3.

For 2016 er det i planen satt opp 5 nye anlegg i prioritert rekkefølge, mens det i 2017 og 2018 er satt opp 2 anlegg årlig.

Disse anleggene inngår i gjeldende handlings- og økonomiplanen for perioden 2016-18.

År	Hvor?	Pr i	Delanlegg	Kommunens oppgave	Budsj. 2016-18 (øk.plan) mill.kr	Kostnader- kommunale totalt mill. kr.	Idr- råd. pri*
2016	Granåsen idrettspark	1	Hundekjøringsløype	Prosjektering. Etablering.	2	3	1
		2	Rulleskiløype – trinn 2	Prosjektering. Etablering. Forutsetter privat medfinansiering	15.5	16.5	20
		3	VM-anlegg	I tråd med VM-org sin plan	15.2	100	20
	Lade idrettspark	4	Utebaner tennis og garderobebygg	Finansiering utebaner og gard. Avsatt 16 mill 2015-17	5	16	-
	Flatåsen	5	Idrettshall og fotballhall	Tomt, anleggsbidrag.	10	10	11
2017	Lade idrettspark	1	Utebaner og garderobebygg	Finansiering utebaner og gard. Avsatt 16 mill 2015-17	5	16	-
	Granåsen idrettspark	2	VM-anlegg	I tråd med VM-org sin plan	15.2	100	20
2018	Granåsen idrettspark	1	VM-anlegg	I tråd med VM-org sin plan	15.2	100	20
	Østbyen - svømmehall	2	Ny svømmehall	Tomt, evt. regulering Prosjektering	31.6		8
					114.7		

Tab. 10.3: Handlingsplan idrettsanlegg – innspill til perioden 2016 -18

* Sorte tall = store anlegg

Blå tall = mindre anlegg

10.4 Handlingsplan idrettsanlegg, 2016-2018 – finansiering ikke avklart

Flere idrettsanlegg er under planlegging, men de fleste har ennå ikke finansieringen på plass. Trondheim kommune er i en økonomisk krevende situasjon med press på investeringsbudsjettene. Det er derfor uklart hvor mange av disse prosjektene det er mulig å realisere i perioden fram til 2020 og det må foretas sterk prioritering av ulike tiltak.

Anleggene framgår av tab. 10.4, i **prioritert rekkefølge**.

For perioden 2016-2018 er det i planen satt opp 21 nye anlegg, i prioritert rekkefølge. Disse anleggene vil fortløpende bli tatt inn i handlings- og økonomiplanen. De anleggene som ikke kommer inn i økonomiplanen blir forskjøvet til påfølgende år.

Idrettsanlegg merket med rødt har ikke finansieringen på plass. Finansieringen vil bli avklart som del av arbeidet med budsjettet for økonomiplanperioden 2016-19.

År	Hvor?	Pr i	Delanlegg	Kommunens oppgave	Budsj. 2016-18 (øk.plan) mill.kr	Kostnader-kommunale totalt mill. kr.	Idr-råd. pri*
2016 - 2018	Tillertomta	1	Flerbruksanlegg	Avklare anlegg. Regulering	0		19
	Husebybadet	2	Svømmeanlegg	Rehabilitering tribune og sklie.	0		12
	Skansen	3	Sjøsportarena	Etablering lager og ny flytebrygge for vannidrettene.	0		5
	Gråkallen Vinterpark	4	Alpint Snøbrett	Anleggsbidrag	0		9
	Skianlegg ØST	5	Stadion. Løyper	Tomt, regulering,	0		14
	Dalgård idrettspark	6	Friidrettsanlegg	Retablering friidrettsbanen etter omlegging av grasbanen til KG.	0		-
		7	Tennisanlegg	Rehab. 2-3 tennisbaner utendørs	0		2
	Ladehammeren	8	Skateanlegg	Endelig lokalisering, regulering, prosjektering	0		4
	Granåsen idrettspark	9	Spesialhall skyting.	Avhengig av VM-ski tilslutning	0		3
		10	Fotballhall (11-er)	Prosjektering. Kommunal finans? Avhengig av VM-ski tilslutning	0		20
		11	Rulleskiløype – trinn 3	Forutsetter privat medfinansiering	0		-
	Spektrum	12	Klatreanlegg	Regulering, tomt, anleggsbidrag.	0		10
	Ugla	13	Idrettshall (Byåsen IL)	Tomt, regulering og anleggsbidrag.	0		20
	Dalgård	14	Ishall	Nytt banedekke og vant. (Avklare bruksområde /trening-1.div.?)	0		1
		15	Garderobebygg	Finansiering nytt garderobebygg.	0		14
	Stokkanbakken	16	Rehabilitering alpinbakke	Regulering. Støtte rehabilitering? (Ny vanntunnell ferdig i 2019).	0		2
	Lade idr. park Ladedalen	17	Cricketbane	Tomt regulering og betydelig anleggsbidrag	0		1
	Snø-prod.-anl.	18	Mobilt	Anskaffelse.	0		2
	Granåsen	19	Terrenghsykkel-trasé	Lokalisering, prosjektering	0		20
	Leangen	20	Skøytehall	Etablere tak over skøytebanen.	0		20
	Spesialhall kampsport	21	Boksing, kick-boksing, ju-jitsu, judo, karate etc.	Tomt, delvis finansiering av bygging. Prosessledelse for å samle kampidrettene.	0		15

Tab. 10.4: Handlingsplan idrettsanlegg – innspill til perioden 2016 -18

* Sorte tall = store anlegg (IRT), blå tall = mindre anlegg (IRT)

10.5 Handlingsplan idrettsanlegg, fra 2019 og utover - finansiering ikke avklart

I oversikten under (tab. 10.5) er en rekke aktuelle idrettsanlegg som ikke er prioritert i økonomiplanperioden 2015-2018, tatt med. Anleggene er både kommunale og private.

Det er foreløpig ikke foretatt noen prioritering av hvilke anlegg som skal finansieres av kommunen eller hvilke anlegg kommunen skal støtte etablering av. Idrettsrådets prioritet for disse anleggene per 2014 er tatt med.

Ved rullering av økonomiplanen vil kommunal prioritet for aktuelle nye idrettsanlegg bli framlagt.

År	Hovedanlegg	Delanlegg	Kommunens oppgave	Idr. råd pri.
2019 2025	Åsheim KG	7-er eller 9-er	Tomt, regulering og anleggsbidrag	17
	Granåsen – Nilsbyen – Ferista	Rulleskiløype	Regulering og anleggsbidrag	20
	Eberg	Idrettshall	Tomt, regulering og anleggsbidrag.	20
	Ranheim	Idrettshall		
	Nidarvoll skole	Idrettshall/fotballhall	Etablere idrettshall tilknyttet skolen	20
	Saupstad	Bowlinghall – elite og bredde	Tomt, regulering og anleggsbidrag.	20
	Konkurransearena turn	Konkurransearena apparat-turn og troppsgymnastikk	Anleggsbidrag.	20
	Bratsberg ridesenter	Hestesportsanlegg	Anleggsbidrag	20
	Bruråk ridesenter	Hestesportsanlegg	Anleggsbidrag	20
	Nissekollen	KG 9-er bane	Utvidelse av eksisterende 7-er bane	20
	Leinstrand	KG 11-er bane	Anleggsbidrag	20

Tab. 10.5: Aktuelle nye idrettsanlegg - fra 2019 og utover

10.6 Handlingsplan interkommunale anlegg, fra 2015 og utover - finansiering ikke avklart

Etablering av interkommunale idrettsanlegg er en økonomisk god løsning for å dekke anleggsbehovet for de idrettene som har spesielle arealbehov eller som må lokaliseres til spesielle steder. Eksempelvis er lokalisering av motorsportsanlegg svært krevende grunnet støy.

Mange anlegg er kostbare og for mindre kommuner kan et spleiselas være den eneste måten å få realisert anlegget på, eller å få tilgang til et anlegg i rimelig nærhet til kommunen.

Det må være anleggets hjemkommune som står for initiativ, planlegging og etablering. Før Trondheim kommune inngår i et interkommunalt samarbeid, må det inngås avtaler mellom de deltagende kommunene, og disse avtalene skal alltid behandles politisk før inngåelse av avtaler.

Per 2014 har kommunen hatt dialog vedrørende etablering av følgende anlegg:

- Motorsportarena Skaun: Bidratt med kr 75.000 i utredningsmidler (2014)
- Motorsportarena Hell/Stjørdal: Bidratt med kr 75.000 i utredningsmidler (2015).

Følgende anlegg er de mest aktuelle interkommunale anleggene (per 2014):

År	Hovedanlegg/kommune	Delanlegg	Kommunens oppgave	Idr. råd pri.
Fra 2015 og utover	Motorsportarena Skaun	Motorsykkel. Planer foreligger.	Trondheim kommune aktuell part for å kunne gi et tilbud til egen befolkning.	19
	Motorsportarena Hell	Bilsport. Planer foreligger	Trondheim kommune aktuell part for å kunne gi et tilbud til egen befolkning.	19
	Luftsportarena Melhus	Seilflygning, småfly, mikroflygning mm.	Trondheim kommune aktuell part for å kunne gi et tilbud til egen befolkning.	19
	Ishall Malvik	Ishockey, bandy, kunstløp, kortbane-skøyter, kjelkehockey.	Bidrag fra Trondheim?	19
	Kunstisbane Klett	Kunstisbane Rulleskianlegg	Planlegging, utredning, anleggsbidrag. Samarbeid med Melhus og Skaun.	19
	Sjøflyarena*	IRT ønsker lokalisering ved Litlvatnet.	Ikke aktuelt å lokalisere anlegget til Trondheim. Søke etter alternativt areal.	13
	Velodrom Stjørdal	Sykling innendørs	Trondheim kommune aktuell part for å kunne gi et tilbud til egen befolkning. Malvik og Stjørdal aktuelle samarbeidspartnere.	20
	Tursti/sykkelsti Tiller – Vassfjellet	Skiløype. Sykling.	Planlegging, utredning, anleggsbidrag. Samarbeid med Klæbu og Melhus.	20

Tab. 10.6: Aktuelle interkommunale anlegg – 2016-2025

* Idrettsrådet har prioritert **sjøflyarena** på **Litlvatnet** (Jonsvatnet). Lokaliseringen er ikke forenlig med de vannrestriksjonene som gjelder for Jonsvatnet og er derfor ikke tatt inn på lista.

I **Handlingsplanen for idrettsforvaltningen (kap.10.1)**, omhandler **mål 2.3** interkommunale anlegg.

Trondheim kommune
Rådmannen v/ kommunaldirektør
kultur og næring
Postboks 2300,
Sluppen 7004 Trondheim

